ONTSLUITINGEN

Als ontsluiting zijn opgenomen alle plaatsen waar de formatie toegankelijk is voor onderzoek. Bij verschillende ontsluitingen dagzoomt de formatie niet, maar is wel met een weinig moeite te ontsluiten. Eveneens zijn als ontsluiting opgenomen de plaatsen waar bij graafwerkzaamheden voor wegen- of huizenbouw een typische horizont is aangesneden maar nu niet meer toegankelijk is voor onderzoek.

Op plaatsen waar de formatie over een uitgestrekt gebied dagzoomt of alleen bedekt is door een dun dek van hellingpuin, kan het voorkomen dat bij het ontbreken van een typische horizont niet iedere ontsluiting afzonderlijk genummerd is, maar alle ontsluitingen samengevat zijn onder een nummer. Op de plaatsen waar dit gebeurd is wordt dit bij de beschrijving van de ontsluiting uitvoerig toegelicht.

Bij het gebruik van het ontsluitingenarchief wordt aangeraden gebruik te maken van de betreffende topografische kaart schaal 1:25.000. Met behulp van het gegeven kaartvak en de coördinaten is het mogelijk de ontsluiting nauwkeurig op de kaart in te tekenen.In het terrein kan men zich dan verder oriënteren aan de hand van de situatie-kaart, gegeven bij de beschrijving van de ontsluiting.

In een aanhangsel hebben wij een beperkt aantal ontsluitingen opgenomen die buiten het kaartgebied der Nederlandse Topografische kaart gelegen zijn. Al deze ontsluitingen zijn gelegen op de Belgische topografische kaart schaal 1:25.000. (De Nederlandse Topografische kaart schaal 1:25.000 is verkrijgbaar bij de Topografische Dienst, Westvest 9 te Delft.)

Overzicht der ontsluitingen

Onderste zone

Ontsluiting No 62D-108, Grens- of Mergelsbeek te Cottessen.
" No 62D-130, Beekbedding ten zuiden van Sippenaken.
" No 62D-137, Tergrachtbeek te Epen.
" No 62D-163, Bervesbeek te Cottessen.
" No 62D-164, Weiland ten N.W. van de Heimansgroeve, te Cottessen.
" No 62D-165, Wegberm bij Boschhausen, La Chapelle.
" No 62D-171, Kleigroeve Montzen.
" No 43/1-2 no 2, kleigroeve Hergenrath.
" No 43/1-2 no 9, kleigroeve Hebscheiderheide.

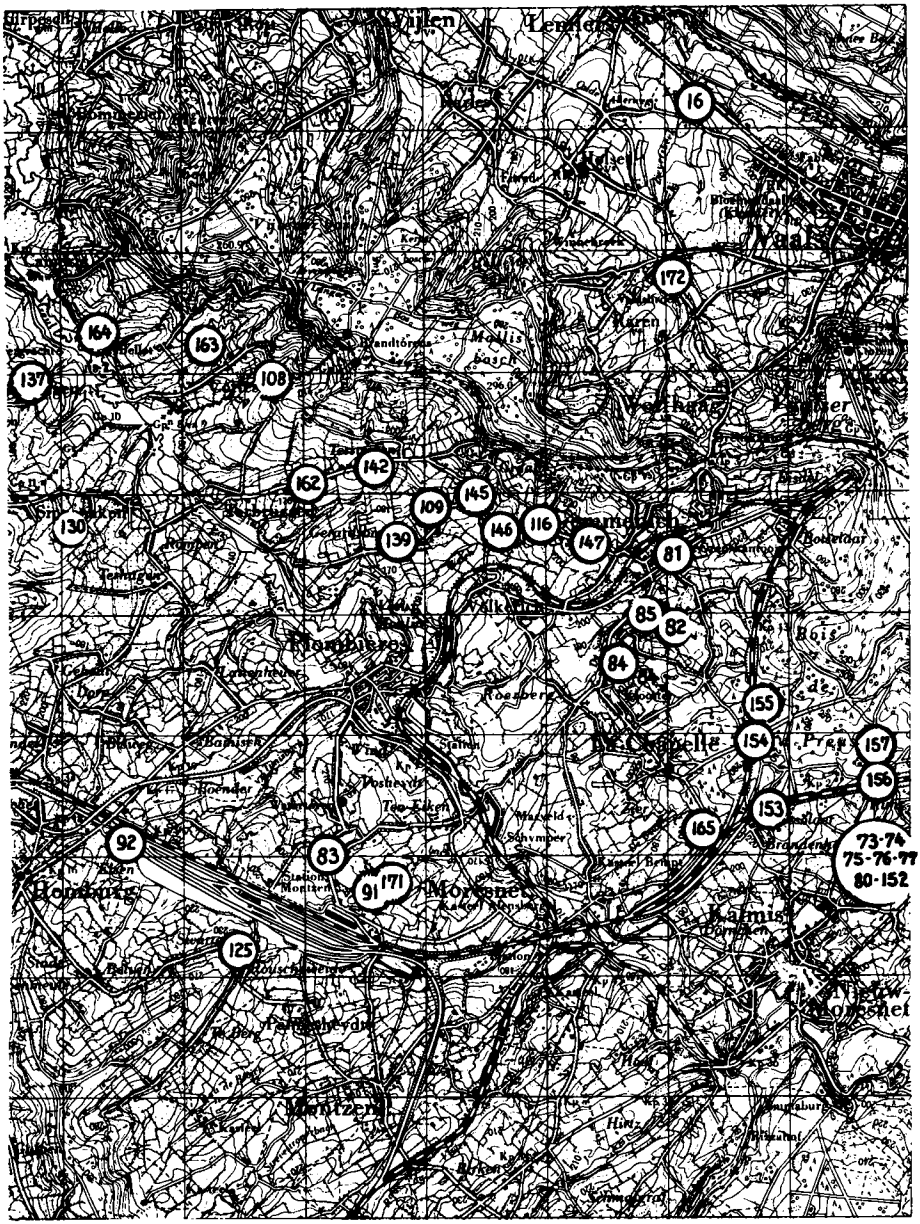
Bovenste zone

Ontsluiting No 62D-16, zandgroeve Lemierserberg.
" No 62D-73, zandgroeve La Calamine.
" No 62D-74, zandgroeve Käskorb, La Calamine.
" No 62D-75, zandgroeve Platsegel, La Calamine.
" No 62D-76, Bosrand aan de Heikop bij La Calamine.
" No 62D-77, Oude zandgroeve La Calamine.
" No 62D-80, zandgroeve An der Heide, La Calamine.
" No 62D-81, zandgroeve Gemmenich.
" No 62D-82, Nouvelaer, Gemmenich.
" No 62D-83, zandgroeve station Montzen.
" No 62D-84, ontsluiting bij Gemmenich.
" No 62D-85, wegberm bij Gemmenich.
" No 62D-91, Spoorweg, Montzen.
" No 62D-92, zandgroeve Hoppisch, Homburg.
" No 62D-108,Grens- of Mergelsbeek te Cottessen.
" No 62D-109,Zandgroeve Gerardsbroich. I.

Ontsluiting No 62D-116, zandgroeve An der Linde.
" No 62D-125, zandgroeve Rouscheweide.
" No 62D-139, zandgroeve Gerardsbroich II.
" No 62D-142, wegberm tussen Terbruggen en Terstraeten.
" No 62D-145, wegberm bij Terstraeten.
" No 62D-146, wegberm bij An der Linde, Gemmenich.
" No 62D-147, wegberm bij Grüne Bempt.
" No 62D-152, zandgroeve Kahn, La Calamine.
" No 62D-153, zandsteengroeve Vossölder.
" No 62D-154, zandgroeve La Chapelle.
" No 62D-155, spoorweginsnijding La Chapelle.
" No 62D-156, spoorweginsnijding Ruhr.
" No 62D-157, wegbermen ten noorden van Ruhr.
" No 62D-162, wegberm bij Terbruggen.
" No 62D-172, graft bij het kasteel Vaalsbroek.
" No 43/1-2 No 1, zandgroeve Schampelheide bij Hergenrath.
" No 43/1-2 No 3, zandgroeve Flög.
" No 43/1-2 No 4, oude zandgroeve Hergenrath.
" No 35/5-6 No 5, Tunnelingang Ronheide.
" No 35/5-6 No 6, Spoorweginsnijding Breitenstein.
" No 43/1-2 No 7, Cyclopensteinen Augustiner Wald.
" No 43/1-2 No 8, Zandgroeve Hebscheiderheide.
" No 43/1-2 No 10,Oude zandgroeve Hebscheiderheide.
" No 43/1-2 No 11,Oude zandgroeve bij Hergenrath.
" No 43/1-2 No 12,wegberm bij het gehucht Heide, Hergenrath.
" No 43/1-2 No 13,zandgroeve Kessel, Hergenrath.
" No 43/1-2 No 14, wegberm ten noorden van Kessel, Hergenrath
" No 43/1-2 No 15,Zandgroeve Rysz, Hergenrath.
" No 43/1-2 No 16,Zandgroeve Johberg I.
" No 43/1-2 No 17,Zandgroeve Johberg II.
" No 43/1-2 No 18,Zandgroeve Langmüs II .
" No 43/1-2 No 19,Zandgroeve Langmüs I
" No 43/1-2 No 20,Zandgroeve Henri Chapelle.

Contact Akens zand - Vaalser groenzand

Ontsluiting No 62D-16, zandgroeve Lemierserberg.
" No 62D-116, zandgroeve An der Linde.
" No 62D-125, zandgroeve Rouscheweide.
" No 62D-145, wegberm bij Terstraeten.
" No 62D-147, wegberm bij Grüne Bempt.
" No 62D-172, graft bij het kasteel Vaalsbroek.

AFB. 9
Overzichtskaart der ontsluitingen gelegen op de Nederlandse Topografische kaart
Schaal 1:25.000 blad 62D Vaals

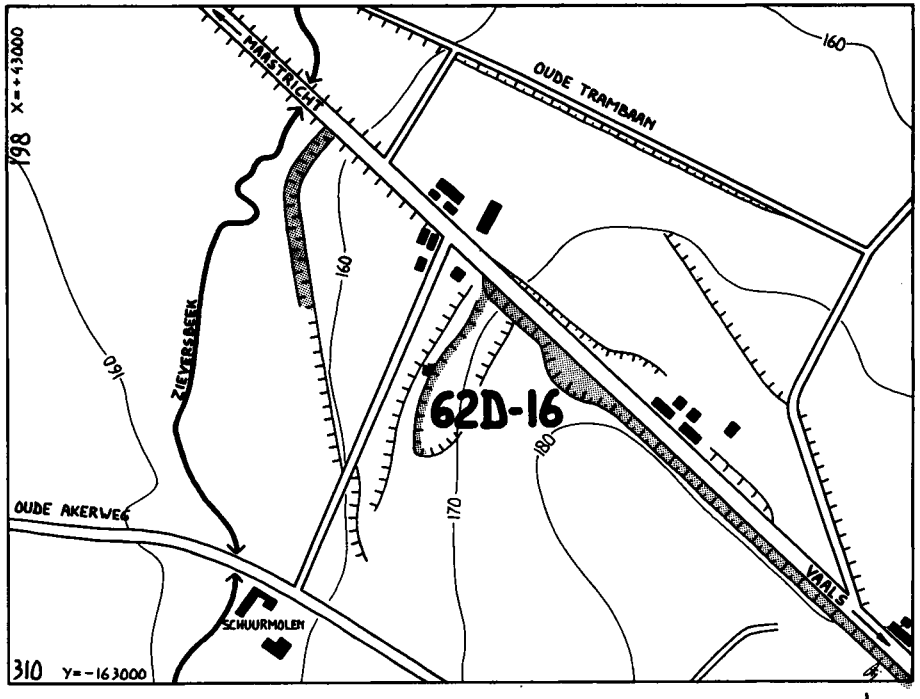
ONTSLUITING No 62D-16
KAARTBLAD: Vaals 62D+G VAK: 198/310
COORDINATEN: x= + 43300 y= - 152760
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Lemierserberg
PLAATS: Lemiers GEMEENTE: Vaals PROVINCIE: Limburg
LOCATIE: Deze ontsluiting is gelegen ten S van de rijksweg Maastricht-Vaals, even voorbij km-paal 25, aan de weg naar de z.g. Schuurmolen.
Kaart No 1
AARD DER ONTSLUITING: vervallen zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES: Akens zand en Vaalser groenzand
OPMERKING: Deze groeve is tot 1911 in bedrijf geweest. Thans is ze geheel vervallen en is in de eigenlijke groeve niets meer te zien van de boven vermelde Krijt-etagen. De enige plaats waar beide etagen ontsloten zijn is te vinden in de steile graft ten S van de groeve. Hier heeft men een kleine groeve gemaakt. In deze groeve is zowel het Akens zand als het Vaalser groenzand ontsloten. Het Akens zand bestaat uit wit-gelig kwartszand. Het Vaalser groenzand bestaat uit geel-bruin verweerd glauconietzand met aan de basis een ± 0.50 m dikke basisconglomeraat bestaande uit bruinig verweerd glauconietzand met rolsteentjes van kwarts en kwartsiet. De dikte van deze rolsteentjes bedraagt zelden meer dan 2 cm.

Fossielen

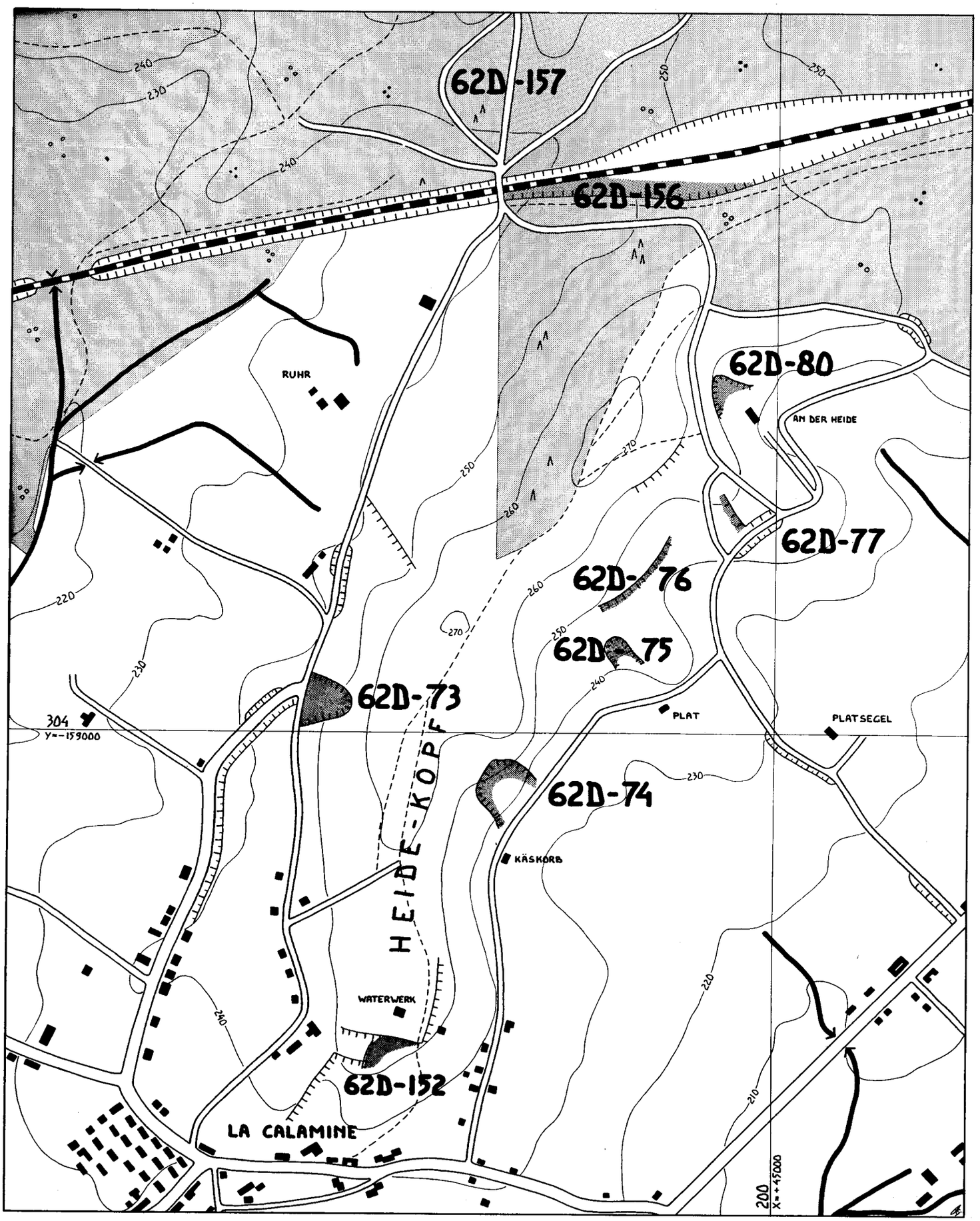
In deze groeve zijn enkele stukken verkiezeld hout gevonden.

Opname: W.M. Felder 1961

AANTEKENINGEN:

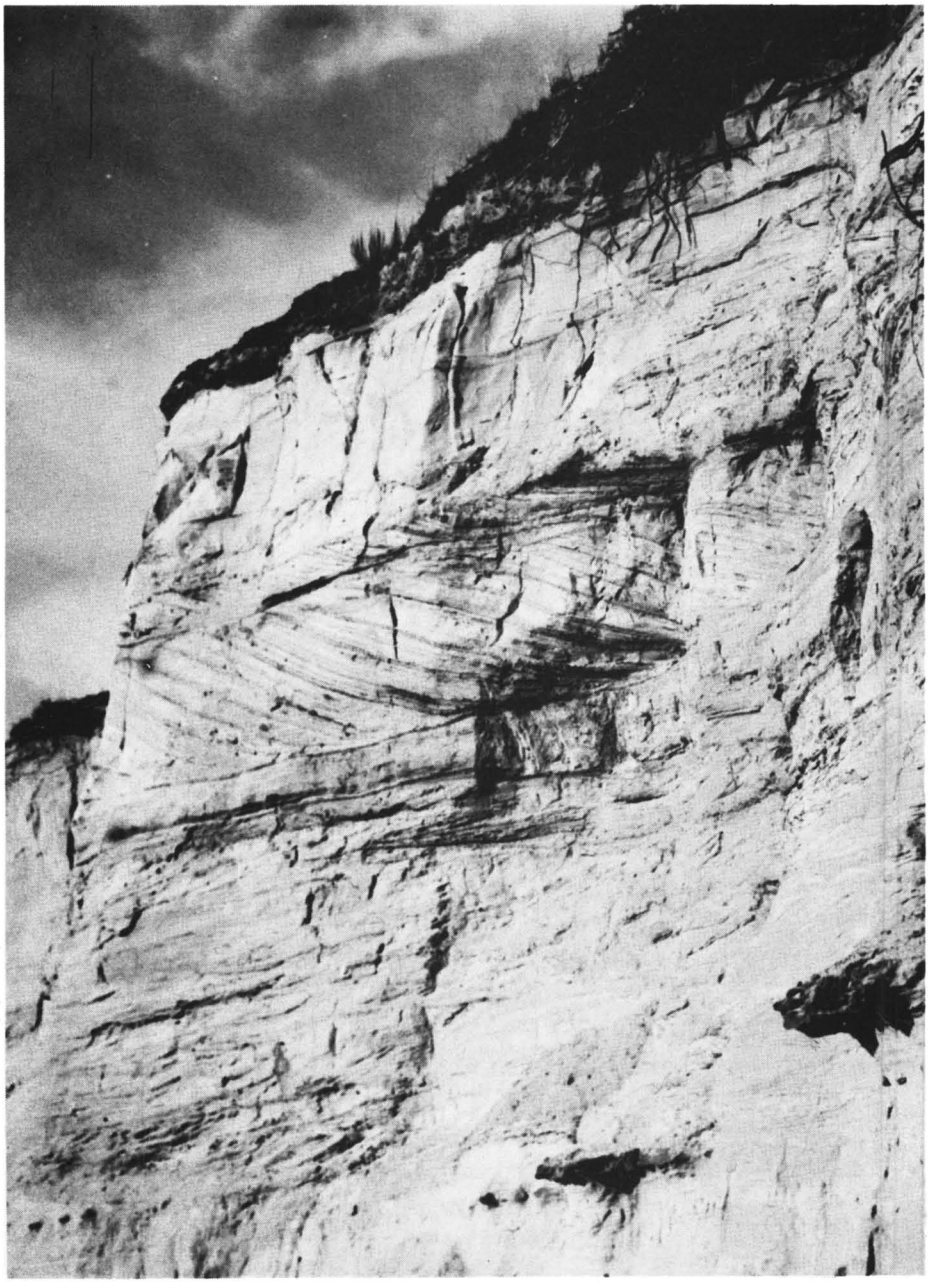

SCHAAL 1:5000 KAART 1

SCHAAL 1:5000

KAART 2

AFB. 10

Kris-kras gelaagdheid in de bovenste zone van het Akens zand. Groeve "An der Heide" Ontsl. 62D-80 La Calamine (Nieuw-Moresnet)
Opname: J.H. Willems 1960.

ONTSLUITING: No 62D-73
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: X= + 44560 y= - 158920
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve La Calamine
PLAATS: La Calamine GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : deze groeve is gelegen aan de westzijde van de "Heikop" ten N van La Calamine (Nieuw-Moresnet).
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: vrij grote zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Het ± 20 m hoge profiel bestaat geheel uit wit, plaatselijk door ijzeroxyde geel tot bruin gekleurd, kwartszand. In dit zand komen talrijke onregelmatig gevormde zandconcreties voor. In deze concreties wordt veel verkiezeld hout aangetroffen. Op talrijke plaatsen komen in het zand graafgangen voor.
De deklaag van het zand bestaat uit een ± 1.00 m dikke laag verplaatst vuursteeneluvium.

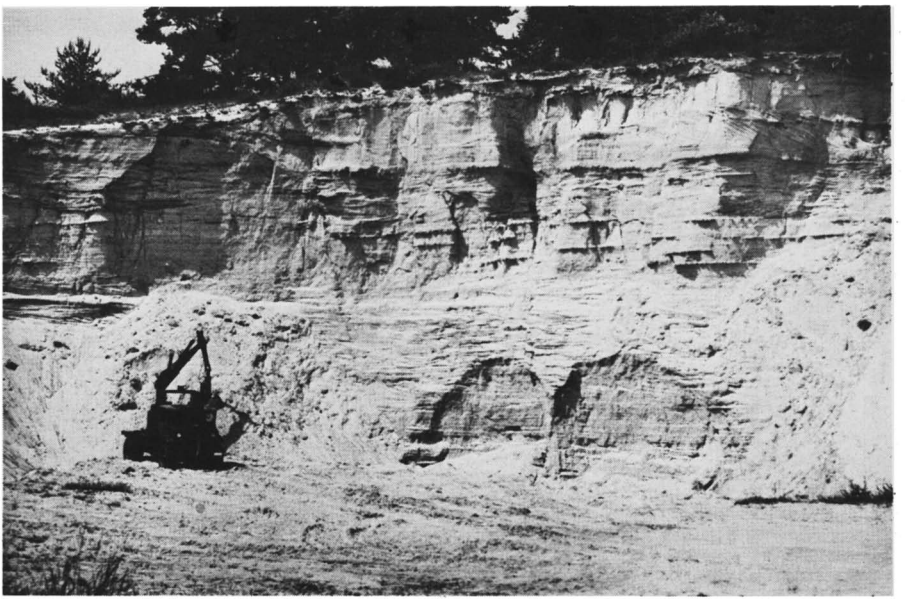
Opname: W.M. Felder 1962

AANTEKENINGEN:

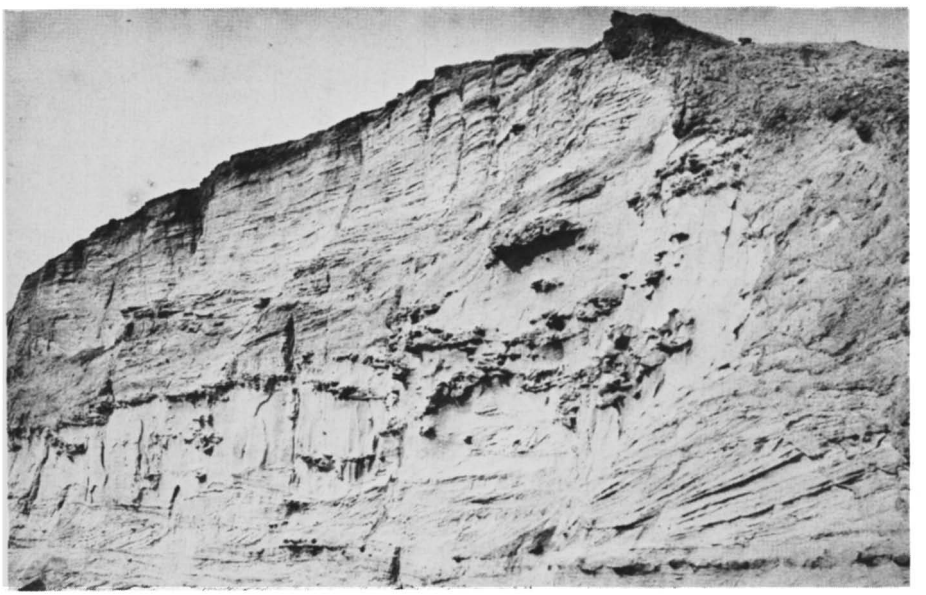
ONTSLUITING: No 62D-74
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304/303
COORDINATEN: x= + 44750 y= - 159000
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Käskorb
PLAATS : La Calamine GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE:Luik B.
LOCATIE : zandgroeve ten E van de hoeve "Käskorb" ten N van La Calamine (Nieuw-Moresnet).
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: vrij grote zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Het plaatselijk meer dan 25 m hoge profiel bestaat uit wit, plaatselijk door ijzeroxyde geel tot bruin gekleurd, kwartszand. In dit zand komen plaatselijk onregelmatig gevormde zandconcreties voor. In deze concreties wordt vaak verkiezeld hout aangetroffen. Plaatselijk komen in het zand veel graafgangen voor. ± 3.00 m. onder de vloer van de groeve is de basis van de ontsloten zandlaag gelegen.
De deklaag van het zand bestaat uit een ± 1.00 m dikke laag verplaatst vuursteeneluvium gemengd met resten van de basisconglomeraat van het Vaalser groenzand.

Opname: W.M. Felder 1961

AANTEKENINGEN:

AFB. 11
Ontsluiting No 62D-80, zandgroeve "An der Heide" La Calamine (Nieuw-Moresnet)
Opname: W.M. Felder, 1962.

AFB. 12
Willekeurig verspreide zandconcreties in een bank ongelaagd zand.
Groeve Käskorb, ontsluiting 62D-74, La Calamine (Nieuw-Moresnet)
Opname: W.M. Felder, 1962.

ONTSLUITING: No 62D-75
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: x= + 44850 y= - 158920
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Plat.
PLAATS: La Calamine GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zandgroeve ten N van de hoeve "Plat" ten N van La Calamine (Nieuw-Moresnet).
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is een ± 4 m dik pakket kwartszand ontsloten dat behoort tot het onderste gedeelte van de bovenste zone van het Akens zand.

Opname: W.M. Felder 1961

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-76
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: x = +44840 y= - 158750
NAAM VAN DE ONTSLUITING: bosrand aan de Heikop
PLAATS: La Calamine GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Graft langs de rand van het bos aan de Heikop ten N-E van La Calamine (Nieuw-Moresnet).
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: graft
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand
OPMERKING : In het op deze plaats ontsloten Akens zand komen talrijke zandconcreties voor waarin veel verkiezeld hout gevonden wordt. Door steeds afkalven van deze graft is het echter moeilijk om op deze plaats te verzamelen. Het ontsloten zand behoort tot het midden van de bovenste zone.

Opname: 1961 W.M. Felder en P.C.M. Rademakers

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-77
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: x= + 44950 y= - 158760
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Oude zandgroeve La Calamine
PLAATS: La Calamine GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Oude zandgroeve ten N van de hoeve "Platsegel". Deze groeve is ten E van ontsluiting 62D-75 gelegen.
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: Oude verlaten zandgroeve in de berm van een weg.
ONTSLOTEN FORMATIES: Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze voor het grootste gedeelte vervallen zandgroeve is nog een weinig kwartszand ontsloten.

Opname: W.M. Felder 1961.

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-80
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: x= + 45000 y= - 158600
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve "An der Heide"
PLAATS: La Calamine GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : zandgroeve ten N.E. van La Calamine (Nieuw-Moresnet)
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: Vrij grote zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Het plaatselijk tot meer dan 20 m hoge profiel bestaat uit wit, plaatselijk door ijzeroxyde iets geel en bruin gekleurd kwartszand. In het zand komen plaatselijk onregelmatig gevormde zandconcreties voor In deze concreties wordt vaak verkiezeld hout aangetroffen. Op talrijke plaatsen komen veel graafgangen voor.
± 3.00 m onder de vloer van de groeve is de basis van de zandlaag gelegen.
De deklaag bestaat uit een ± 0.50 m dikke laag verplaatst vuursteeneluvium.

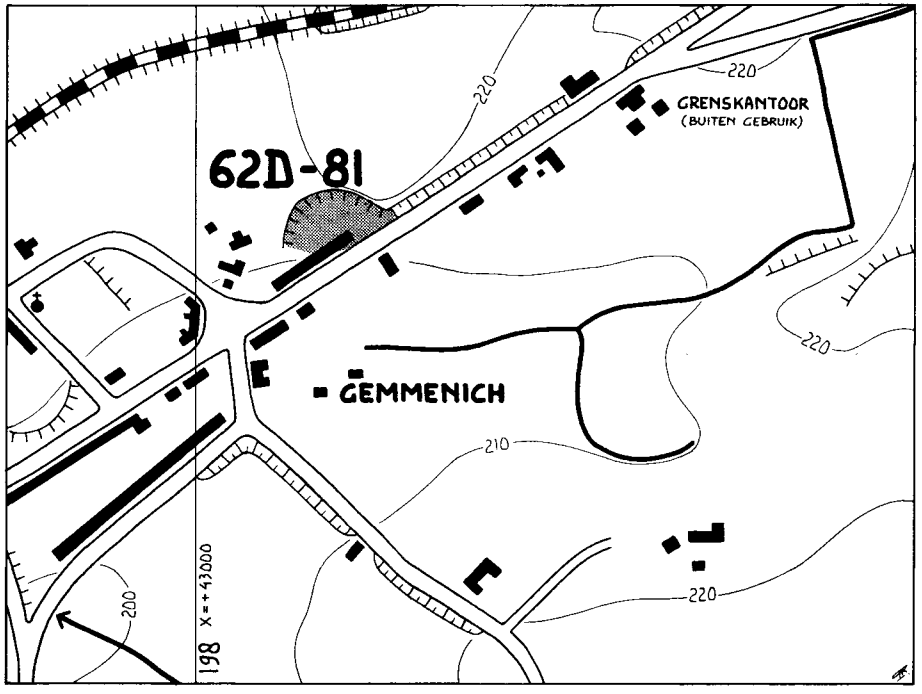
Opname 1961: W.M. Felder en J.H. Willems

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-81
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 198/306
COORDINATEN: x= + 43120 y= - 156480
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Gemmenich
PLAATS: Gemmenich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zandgroeve ten N van de Vaalserweg (Vaalserstrasse).
KAART No 3
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is een ± 5.00 m hoog profiel wit tot geel kwartszand ontsloten. In dit zand komen talrijk grillig gevormde zandconcreties voor. Tot nu toe hebben we in deze groeve nog geen verkiezeld hout aangetroffen. De top van de groeve is even onder de top van het Akens zand gelegen. De deklaag bestaat uit een dunne laag verplaatst vuursteeneluvium met verplaatst Vaalser groenzand.

Opname: W.M. Felder 1959.

AANTEKENINGEN:

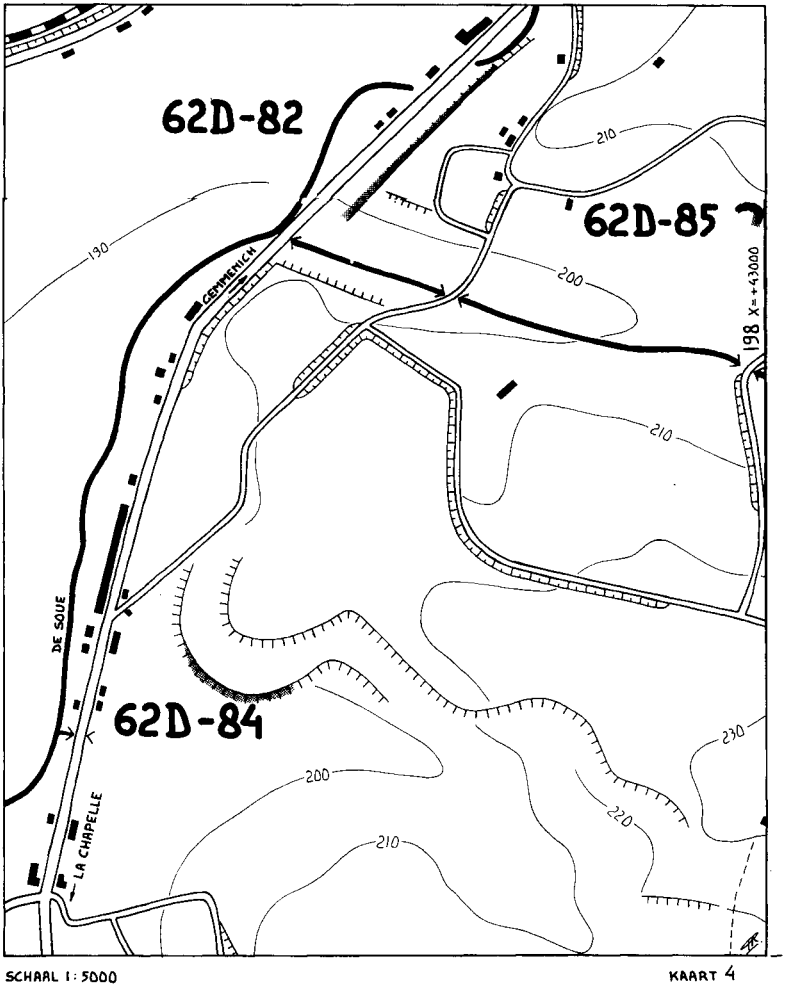

SCHAAL 1:5000 KAART 3

ONTSLUITING: No 62D-82
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 197 198 /307
COORDINATEN: x= + 43000 y= - 157080
NAAM VAN DE ONTSLUITING:
PLAATS: Gemmenich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze ontsluiting is gelegen ten S van Gemmenich bij het gehucht Nouvelaer.
KAART No 4
AARD DER ONTSLUITING: kleine verlaten zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze kleine verlaten zandgroeve is een weinig zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname: W.M. Felder 1959

AANTEKENINGEN:

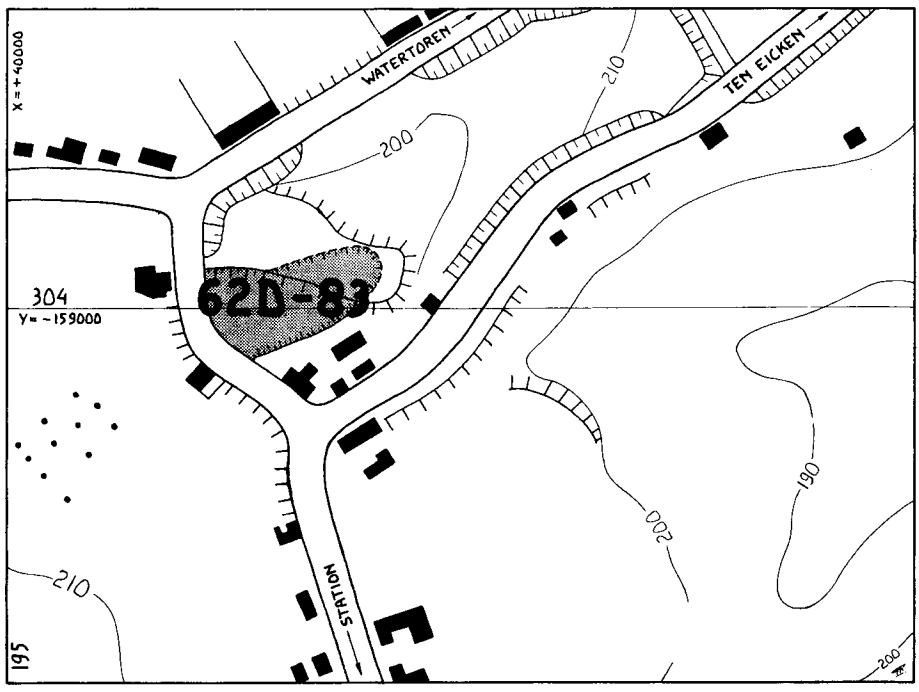

SCHAAL 1:5000 KAART 4

ONTSLUITING: No 62D-83
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 195/304/303
COORDINATEN: x= + 40170 y= - 159000
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve station Montzen.
PLAATS: Montzen-Gare GEMEENTE: Montzen PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze groeve is gelegen ten N. van het spoorwegemplacement Montzen, dat tussen de plaatsen Montzen en Homburg gelegen is.
KAART No 5
AARD DER ONTSLUITING: zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze zandgroeve wordt zeer onregelmatig gegraven. Het ontsloten profiel bestaat uit wit, soms een weinig geel en bruin gekleurd kwartszand.In deze groeve hebben we tot nog toe zeer weinig verkiezeld hout aangetroffen.
De deklaag bestaat uit een tot meer dan 1.00 m dikke laag verplaatst vuursteeneluvium. In dit eluvium komen regelmatig vrij grote blokken zandsteen en vuursteenconglomeraat voor. Deze gesteenten zijn de erosie resten van de voormalige Tertiair bedekking.

Opname 1960 W.M. Felder en J. Willems

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 5

ONTSLUITING: No 62D-84
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 197/305
COORDINATEN: x= + 42600 y= - 157350
NAAM VAN DE ONTSLUITING: graft Gemmenich
PLAATS: Gemmenich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Graft aan de rand van een weiland ten Z. van Gemmenich aan de weg Gemmenich-La Chapelle.
KAART No 4
AARD DER ONTSLUITING: graft
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname: W.M. Felder 1962

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-85
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 197/306
COORDINATEN: x= + 42830 y= - 156930
NAAM VAN DE ONTSLUITING: wegberm Gemmenich
PLAATS : Gemmenich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Wegberm ten S.E. van de weg Gemmenich-La Chapelle.
KAART No 4
AARD DER ONTSLUITING: wegberm
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In de berm van deze weg is het Akens zand voor een klein gedeelte ontsloten.

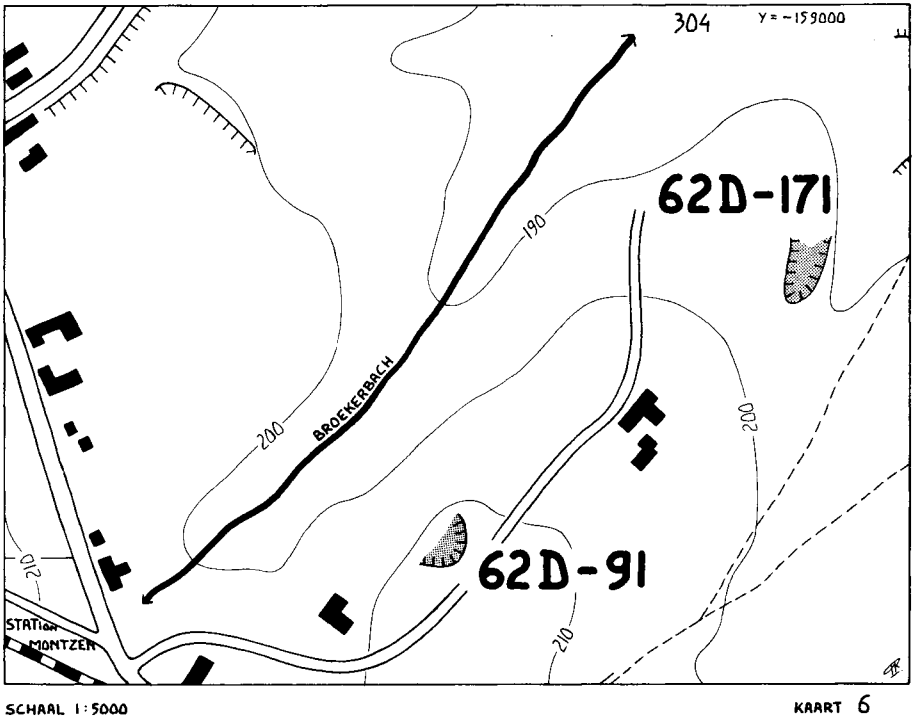
Opname: W.M. Felder 1962

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-91
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 195/303
COORDINATEN: x= + 40520 y= - 159370
NAAM VAN DE ONTSLUITING:
PLAATS : Montzen-Gare GEMEENTE: Montzen PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze kleine groeve is gelegen ten N. van het spoorwegemplacement Montzen, even ten E. van ontsl. No. 62D-83
KAART No 6
AARD DER ONTSLUITING: kleine verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten groeve is een weinig kwartszand ontsloten.

Opname: W.M. Felder 1962

AANTEKENINGEN:

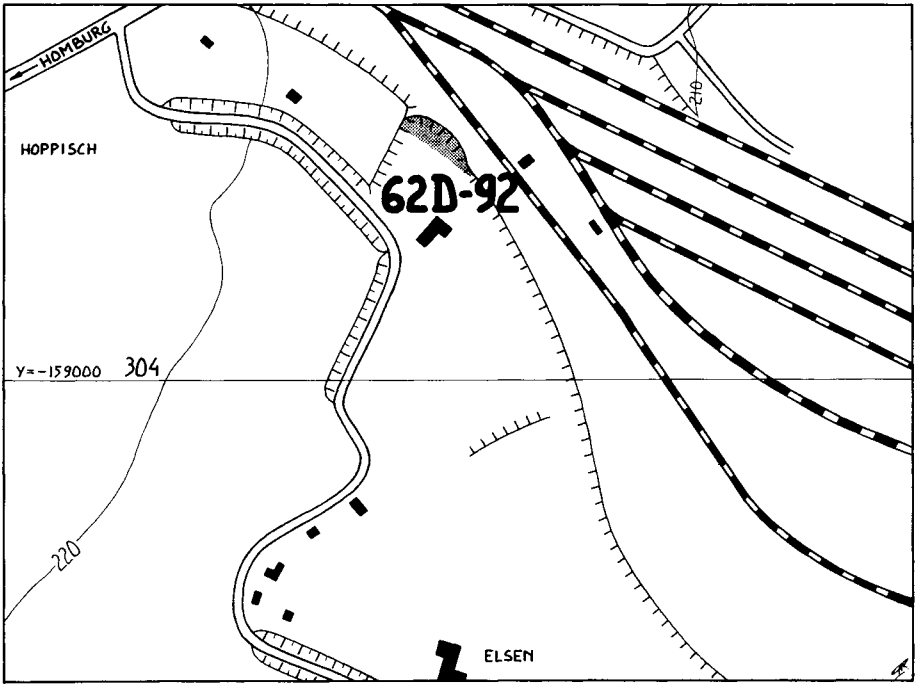

SCHAAL 1:5000 KAART 6

ONTSLUITING: No 62D-92
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 193/304
COORDINATEN: x= + 38520 y= - 160860
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Hoppisch.
PLAATS : Hoppisch GEMEENTE: Hombourg PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze groeve is gelegen aan de westzijde van het spoorwegemplacement Montzen.
KAART No 7
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is een weinig kwartszand ontsloten.

Opname 1959
W.M. Felder, J. Meessen en J.H.Willems

AANTEKENINGEN:

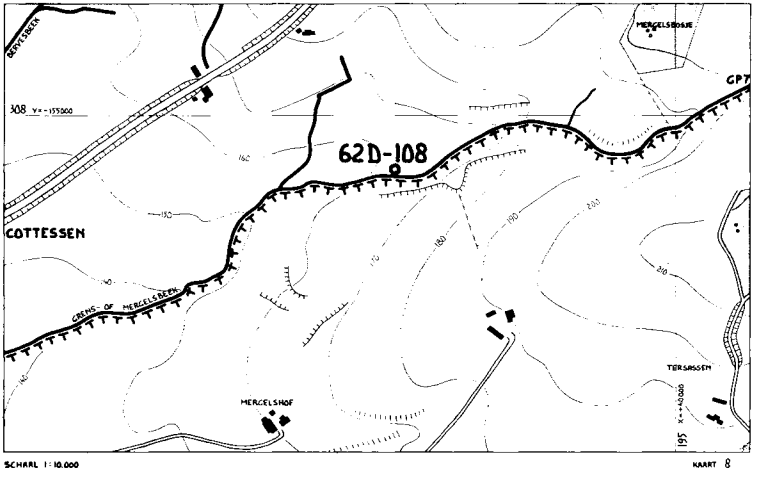

SCHAAL 1:5000 KAART 7

ONTSLUITING: No 62D-108
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 194/307 / 195/308
COORDINATEN: x= + 39260 y= - 155260
x= + 39840 y= - 155020
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Grens- of Mergelsbeek te Cottessen.
PLAATS : Cottessen GEMEENTE: Vaals PROVINCIE: Limburg.
LOCATIE : Bedding van de Grens- of Mergelsbeek te Cottessen.
KAART No 8
AARD DER ONTSLUITING: Beekbedding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : De ontsluitingen zijn gelegen tussen de opgegeven coördinaatpunten.
Op verschillende plaatsen dagzoomt hier kleiïg zand en zandige klei. Plaatselijk komen hierin markasiet- of pyrietconcreties voor. Op enkele plaatsen is een duidelijke wortelbodem ontwikkeld. Op een plaats bevindt zich boven een dergelijke wortelbodem een tot 20 cm dikke bruinkoolachtige afzetting. Hierin komen op veel plaatsen stukken ingekoold hout voor.
In de beek zijn op meerdere plaatsen stukken verkiezeld hout aangetroffen. Deze stukken zijn vermoedelijk afkomstig uit de niet ontsloten bovenste zone van het Akens zand.

Opname W.M. Felder en P.J. Felder 1960

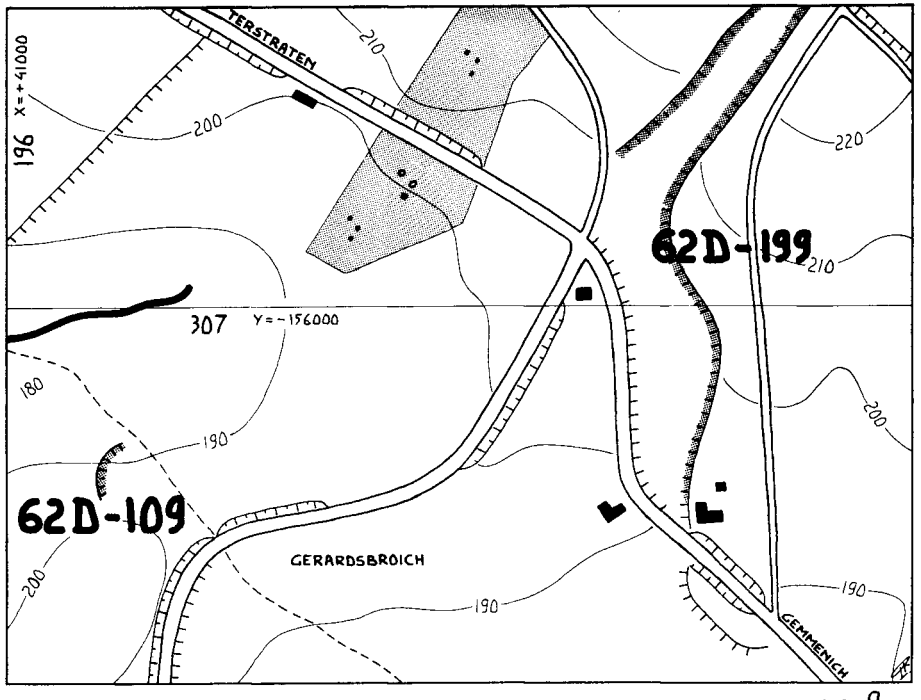
AANTEKENINGEN:

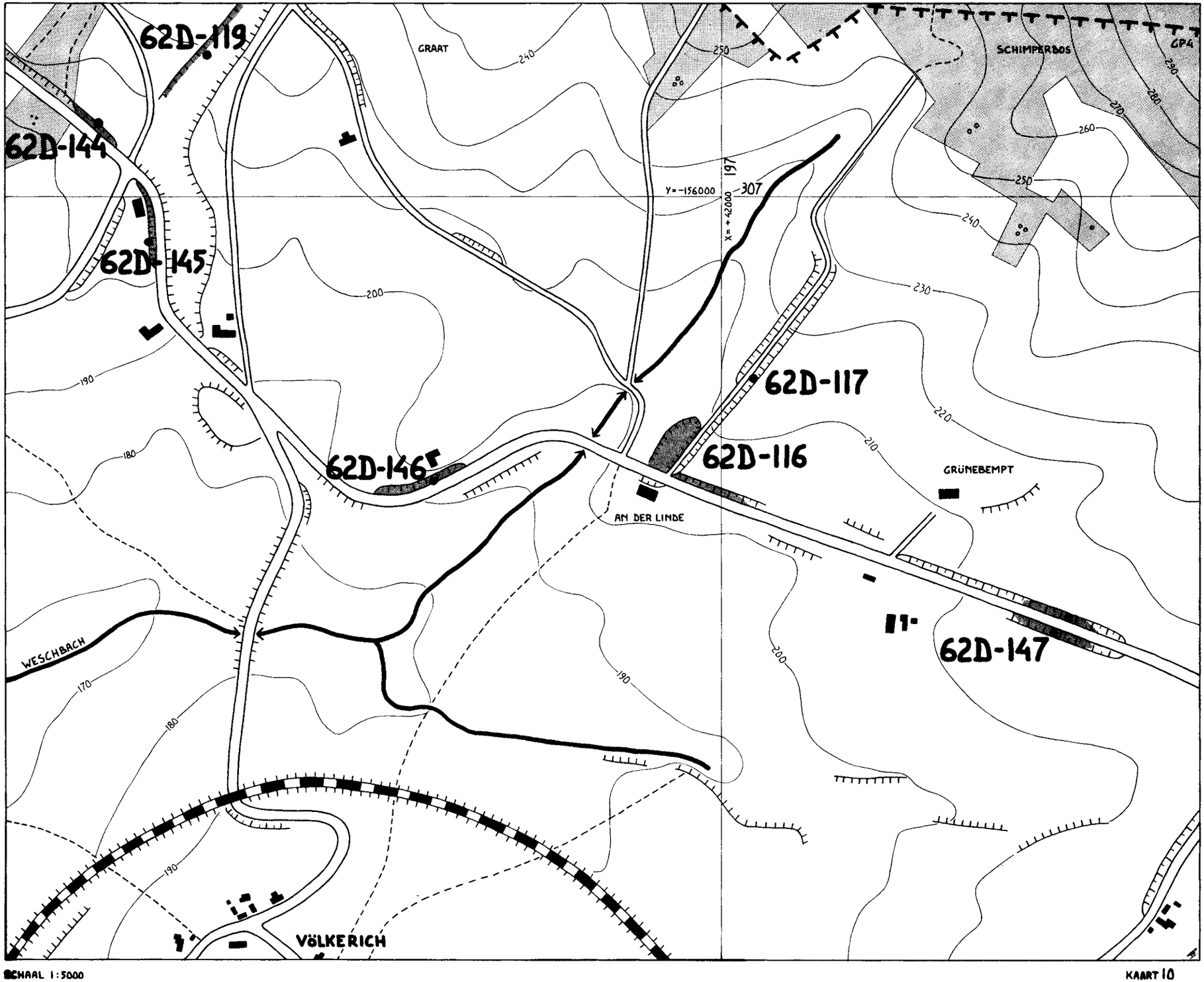
ONTSLUITING: No 62D-109
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 196/306
COORDINATEN: x= + 41110 y= - 156140
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Gerardsbroich.
PLAATS : Gerardsbroich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : kleine zandgroeve ten N.W. van de weg Terstraeten-Gerardsbroich.
KAART No 9
AARD DER ONTSLUITING: kleine zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze kleine zandgroeve wordt alleen bij gelegenheid een weinig zand gegraven, door de inwoners van het gehucht Gerardsbroich. Het ontsloten Akens zand bestaat uit een tot 4.00 m dikke bank kwartszand. Aan de top van het ontsloten profiel komt plaatselijk een tot meer dan 50 cm dikke verkitte ijzeroerbank voor. Uitgaande van ontsluiting 62D-145, waar deze bank ook ontsloten is, bevinden we ons hier aan de top van het Akens zand.
In de tot 50 cm dikke deklaag worden regelmatig brokken Vaalser groenzand met ingesloten fossielen aangetroffen. Deze brokken zijn afkomstig uit de fossielbank van grenspaal 7. Het merendeel der fossielen is zeer fraai bewaard gebleven als steenkern of als verkiezeling.

Opname 1961 W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 9

SCHAAL 1:5000

KAART 10

ONTSLUITING: No 62D-116
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 196/306
COORDINATEN: x= + 41990 y= - 156240
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve "An der Linde"
PLAATS : Gemmenich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Ten W van Gemmenich, even voorbij Grüne Bempt, ten N van de weg Gemmenich - Terstraeten - Sippenaken.
KAART No 10
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Akens zand en de basis van het Vaalser groenzand.
OPMERKING : Bij ons laatste bezoek, in 1962, was deze groeve reeds voor het grootste gedeelte dichtgestort. Oorspronkelijk was in deze groeve een 7.00 m hoog profiel kwartszand ontsloten. Momenteel is hiervan echter maar weinig meer te zien. In de berm van de weg even ten oosten van de groeve en in de oostelijke berm van de weg naar het Schimperbos, is het kwartszand uit het hoogste gedeelte van het Akens zand ontsloten of gemakkelijk te ontsluiten. In de oostelijke berm van de laatst genoemde weg is ook de basis van het Vaalser groenzand te ontsluiten. Deze bestaat hier uit een ± 0.80 m dikke basisconglomeraat bestaande uit bruinig verweerd glauconietzand met rolsteentjes van kwarts, kwartsiet en enkele andere gesteenten. Plaatselijk komen ook lenzen wit en gelig kwartszand voor.
Opname 1962 W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-117
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 197/307
COORDINATEN: x= + 42090 y= - 156140
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Fossielbank aan de Linde.
PLAATS : An der Linde GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Holle weg ten noorden van de weg Gemmenich-Terstraeten, bij "An der Linde".
Zie kaart No 10
AARD DER ONTSLUITING: wegberm
ONTSLOTEN FORMATIES : fossielbank van grenspaal 7 in het onderste gedeelte van het Vaalser groenzand.
OPMERKING : In de berm van deze weg kan de bekende fossielbank van grenspaal 7 ontsloten worden.
Opname: W.M. Felder 1957

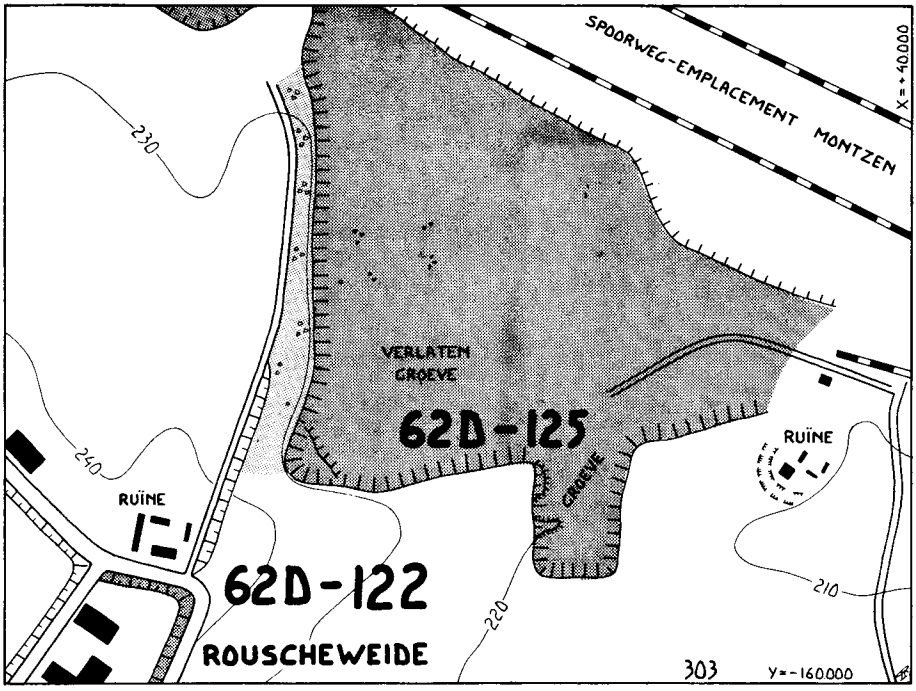
ONTSLUITING: No 62D-119
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 196/307
COORDINATEN: x= + 41460 y= - 155840
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Beekdal Terstraeten
PLAATS : Terstraeten GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Beekdal ten noorden van de weg Gemmenich-Terstraeten bij de wegkruising naar Gerardsbroich.
Zie kaart No 10
AARD DER ONTSLUITING: Graft (steilrand)
ONTSLOTEN FORMATIES : Vaalser groenzand met de fossielbank van grenspaal 7.
OPMERKING : In de westelijke steilrand van het beekdal kan men verborgen onder het struikgewas op verschillende plaatsen de fossielbank van grenspaal 7 ontsluiten. De fossielbank die hier ± 30 cm dik is bevat veel fossielen. Naast een groot aantal steenkernen komen ook regelmatig fraai verkiezelde fossielen voor.
Opname: W.M. Felder 1957

ONTSLUITING: No 62D-125
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 194/303
COORDINATEN: x= + 39650 y= - 159790
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Rouscheweide
PLAATS : Montzen GEMEENTE: Montzen PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zandgroeve aan de rand van de grote zandafgraving ten S van het spoorwegemplacement bij Montzen.
KAART No 11
AARD DER ONTSLUITING: zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand en het onderste gedeelte van het Vaalser groenzand.
OPMERKING : In deze groeve is de top van het Akens zand en de basis van het Vaalser groenzand ontsloten. Het ontsloten Akens zand bestaat uit een ± 13 m dikke laag wit-geel kwartszand. Naast de algemeen voorkomende plaatvormige concreties komen in het bovenste gedeelte van het Akens zand veel kegel-en staafvormige concreties voor (afb. 3 en 4).
In het westelijke gedeelte van de groeve, dat reeds lang verlaten is, is een ± 5.00 m hoog profiel Vaalser groenzand ontsloten. De basisconglomeraat bestaat hier uit een ± 0.80 m dikke laag bruinig verweerd glauconietzand met veel rolsteentjes van kwarts, kwartsiet en zandsteen. De top van het Akens zand, vlak onder de basis van het Vaalser groenzand, is tot op een diepte van iets meer dan een halve meter doorzet met een groot aantal graafgangen, die opgevuld zijn met glauconietzand. Het boven de basis gelegen glauconietzand is zeer rijk aan klei. Naar boven neemt het kleigehalte echter vrij snel af. In de deklaag van deze groeve komt naast verplaatst materiaal uit de basis van het Vaalser groenzand ook verplaatst materiaal uit de "Fossielbank van grenspaal 7" voor. Dit bestaat uit brokken verkit groenzand en verkiezelde fragmenten van fossielen. Bij het aantreffen van verkiezeld hout in deze deklaag lette men op de opvullingen der boorgaten. Het is namelijk niet uitgesloten dat hier wel eens hout uit het Vaalser groenzand wordt aangetroffen.
Zie ook het profiel op blz. 213.

Opname: W.M. Felder 1961.

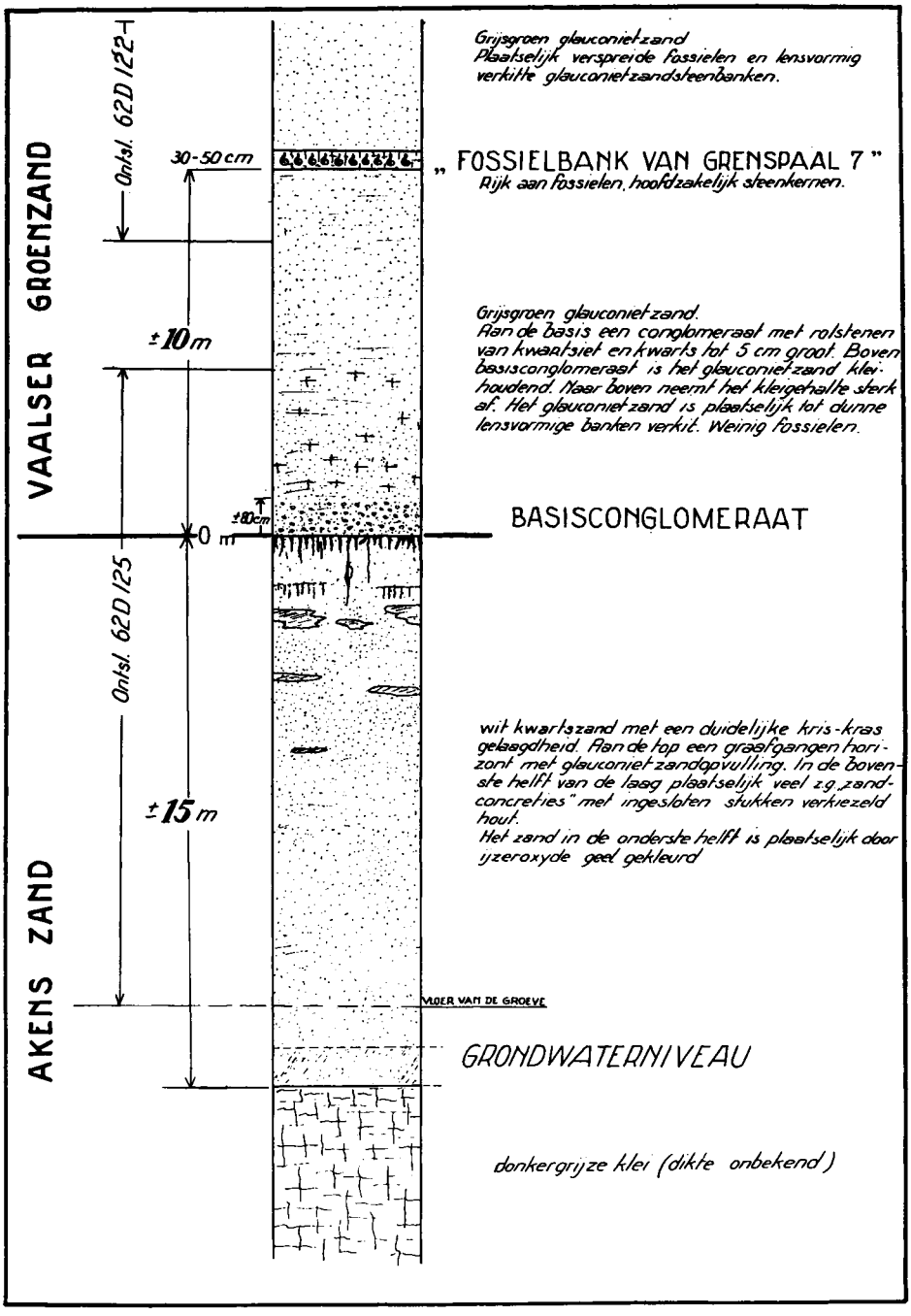
AANTEKENINGEN:

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000

KAART II

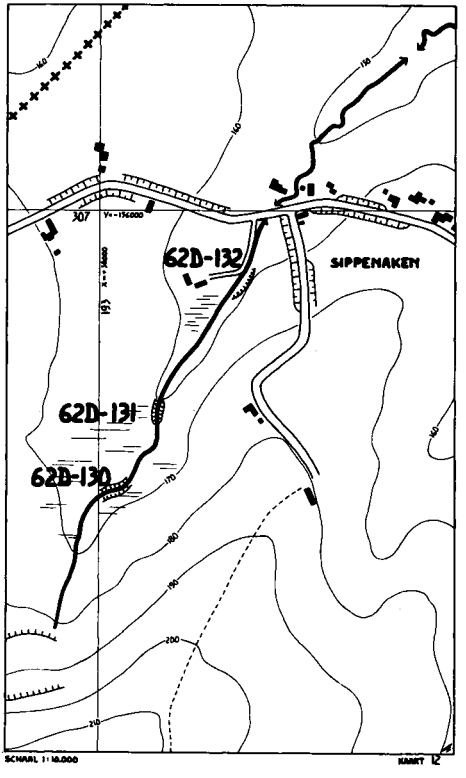
Afb. No. 13

• **Gecombineerd profiel van ontsl. 62D-125 en 62D-122 (zie kaart no. 11)**

ONTSLUITING: No 62D-130
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 193/306
COORDINATEN: x= + 38020 y= - 156390
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Beekbedding ten S van Sippenaken.
PLAATS : Sippenaken GEMEENTE: Sippenaken PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Beekbedding ten S van Sippenaken.
KAART No 12
AARD DER ONTSLUITING: Beekbedding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is in de bedding van de beek klei uit de onderste zone van het Akens zand ontsloten.

•Opname: W.M. Felder, 1959

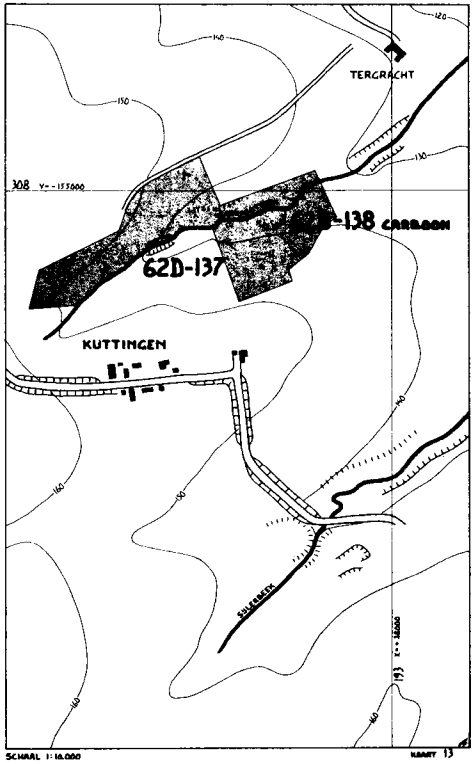
AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-137
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 192/307
COORDINATEN: x= + 37700 y= - 155070
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Bedding van de Tergrachtbeek.
PLAATS : Kuttingen GEMEENTE: Wittem PROVINCIE: Limburg.
LOCATIE : Beekbedding ten N-E van het gehucht Kuttingen bij Epen.
KAART No 13
AARD DER ONTSLUITING: Beekbedding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is in de bedding van de beek klei uit de onderste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname: W.M. Felder, 1959

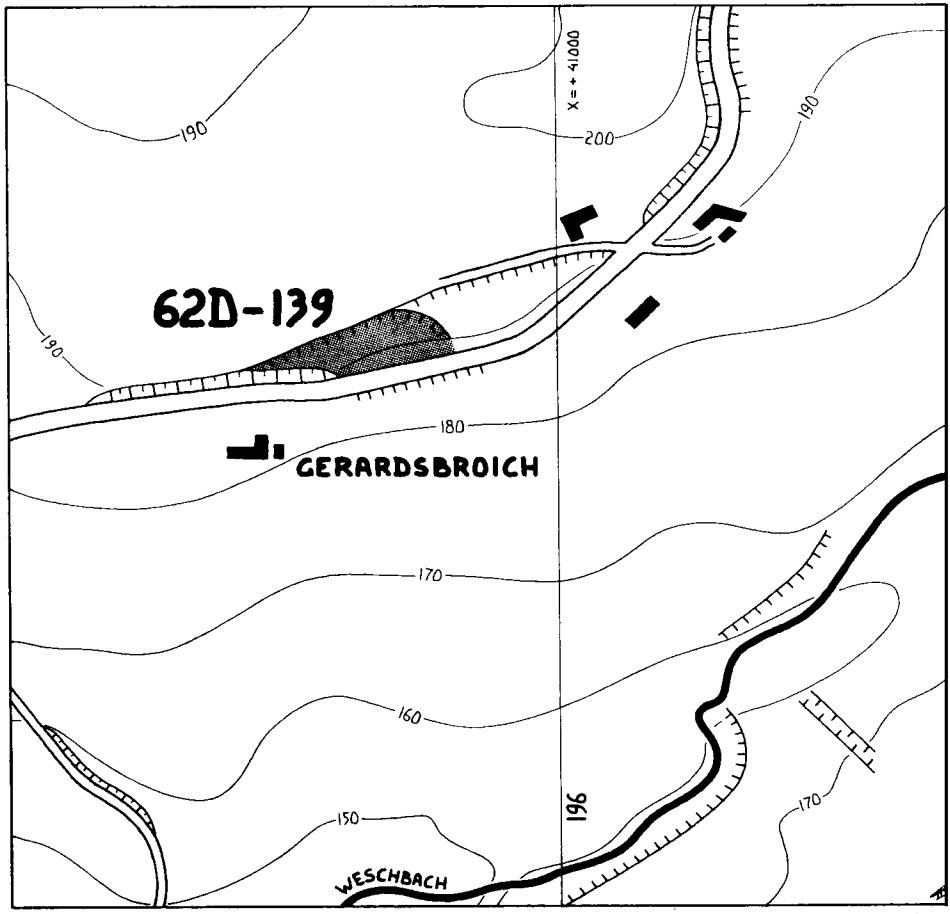
AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-139
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 195/306
COORDINATEN: x= + 40830 y= - 156430
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Gerardsbroich 2.
PLAATS : Gerardsbroich GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Verlaten zandgroeve ten noorden van de weg bij he gehucht Gerardsbroich.
KAART No 14
AARD DER ONTSLUITING: Verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is een gedeelte va kwartszand uit de bovenste zone van het Akens zan ontsloten.

Opname: 1960, W.M. Felde

AANTEKENINGEN:

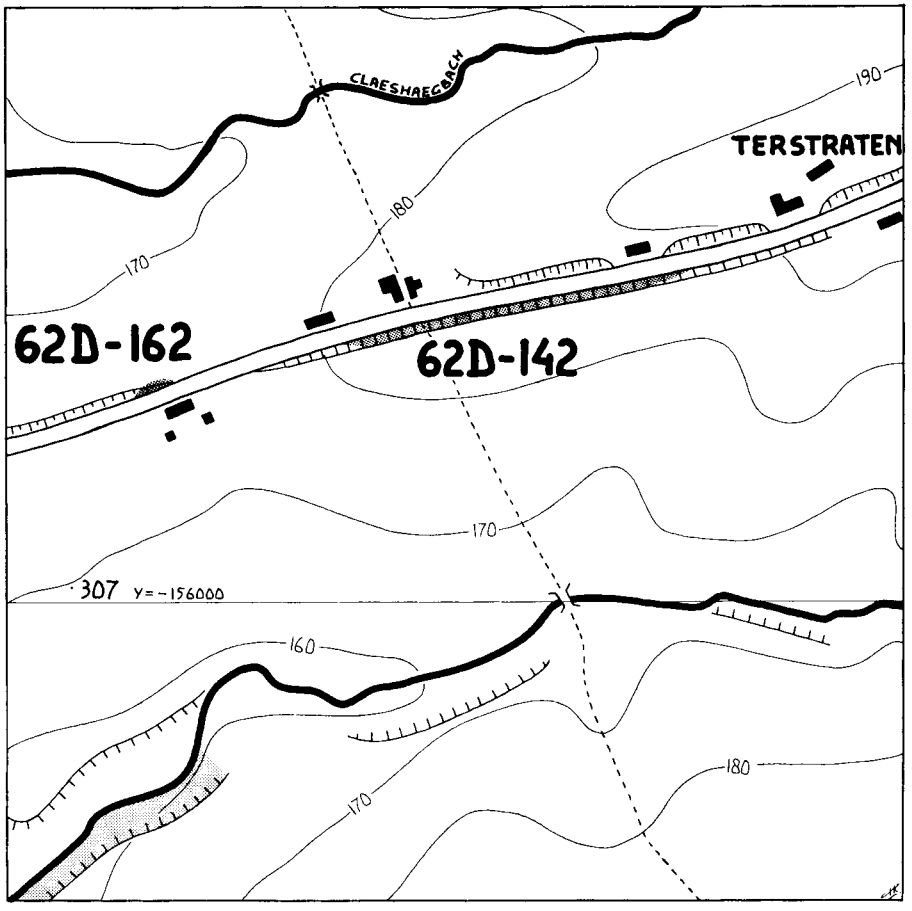

SCHAAL 1:5000 KAART 14

ONTSLUITING: No 62D-142
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 195/307
COORDINATEN: x= + 40390 y= - 155820
NAAM VAN DE ONTSLUITING: wegberm tussen Terbruggen en Terstraeten
PLAATS : Terstraeten GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zuidelijke wegberm van de weg Sippenaken-Gemmenich, tussen Terbruggen en Terstraeten.
KAART No 15
AARD DER ONTSLUITING: Wegberm.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Het hier ontsloten kwartszand is zeer vermoedelijk vlak onder de top van het Akens zand gelegen.

Opname: W.M. Felder, 1959

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 15

ONTSLUITING: No 62D-145
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 196/307/306
COORDINATEN: x= + 41440 y= - 156000
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Akens zand en Vaalser groenzand.
PLAATS : Terstraeten GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Westelijke wegberm van de weg Sippenaken-Gemmenich, even voorbij de wegafsplitsing naar Gerardsbroich.
KAART No 10
AARD DER ONTSLUITING: wegberm.
ONTSLOTEN FORMATIES : Akens zand en Vaalser groenzand.
OPMERKING : Op deze plaats is het contact tussen het Akens zand en het Vaalser groenzand ontsloten. Aan de top van het Akens zand komt hier plaatselijk een ijzeroerbank voor die tot meer dan 50 cm dik kan zijn. Het overige deel van het Akens zand bestaat uit wit tot geel kwartszand.De basisconglomeraat van het Vaalser groenzand is niet volledig aanwezig en gedeeltelijk verplaatst.
In het hellingpuin dat deze ontsluiting bedekt komen veel brokken verkit glauconietzand voor. In deze brokken, die afkomstig zijn uit de "Fossielbank van grenspaal 7", komen soms zeer fraai bewaarde fossielen voor.

Opname: 1960, W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-146
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 196/306
COORDINATEN: x= + 41740 y= - 156270
NAAM VAN DE ONTSLUITING: "An der Linde".
PLAATS : Terstraeten GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Noordelijke wegberm van de weg Gemmenich-Sippenaken, even ten E van ontsl. 62D-116.
KAART No 10
AARD DER ONTSLUITING: wegberm.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is in de berm van de weg kwartszand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname: W.M. Felder, 1959

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-147
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 197/306
COORDINATEN: x= + 42390 y= - 156440
NAAM VAN DE ONTSLUITING: wegberm bij "Grüne Bempt"
PLAATS : Grüne Bempt GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : wegbermen van de weg Gemmenich-Sippenaken bij "Grüne Bempt".
KAART No 10
AARD DER ONTSLUITING: wegbermen.
ONTSLOTEN FORMATIES : Akens zand en Vaalser groenzand.
OPMERKING : In de noordelijke wegberm is het onderste gedeelte van het Vaalser groenzand ontsloten.
In de zuidelijke wegberm is het contact tussen Akens zand en het Vaalser groenzand ontsloten.
In het hellingpuin, dat deze ontsluitingen bedekt, komen veel brokken verkit glauconietzand voor. In deze brokken, die afkomstig zijn uit de "Fossielbank van grenspaal 7", komen soms zeer fraai bewaarde fossielen voor.

Opname: 1960 W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-152
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/300
COORDINATEN: x= + 44590 y= - 159360
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Kahn
PLAATS : Kahn GEMEENTE: La Calamine PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze groeve is gelegen aan het meest zuidelijke punt van de "Heikop"ten N van La Calamine(Nieuw-Moresnet)
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is een weinig kwartszand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname: W.M. Felder 1961

AANTEKENINGEN:

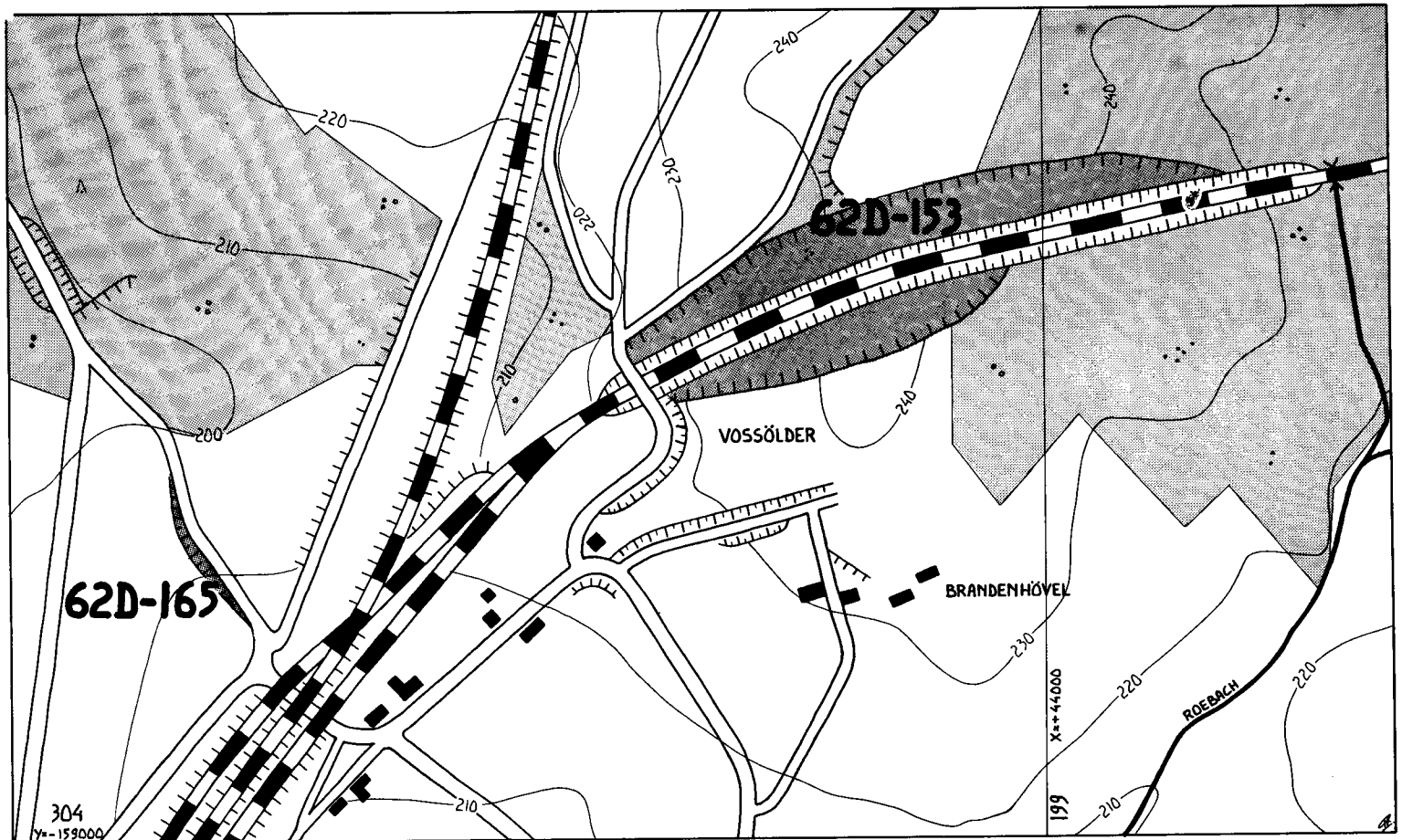
ONTSLUITING: No 62D-153
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 198/199 /304
COORDINATEN: x= + 43950 y= - 158540
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandsteengroeve Vossölder.
PLAATS : Vossölder GEMEENTE: Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze verlaten zandsteen- en zandgroeve is gelegen aan de noord-zuidzijde van de spoorweg bij Vossölder even ten E van La Chapelle.
KAART No 16
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandsteen- en zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten groeve heeft men vroeger een tot meer dan 4.00 m dikke zandsteenbank geëxploiteerd voor het maken van straatstenen. Plaatselijk komt in deze zandsteen een weinig plantaardig materiaal voor

Opname: 1960 P.J. Felder en W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

AFB. 14
Blokken Akense zandsteen afkomstig van de zandsteenbank in de spoorweginsnijding bij ontsluiting 62D-153. (zie ook afb. 1).
Opname: J.H. Willems, 1960

SCHAAL 1:5000

KAART 16

ONTSLUITING: No 62D-154
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 198/304
COORDINATEN: x= + 43740 y= - 158240
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve La Chapelle.
PLAATS : La Chapelle GEMEENTE: Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Deze zandgroeve is gelegen ten E van de Spoorweg Moresnet-Botzelaar, even ten E van La Chapelle
KAART No 17 op volgende bladzijde.
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is een gedeelte van de bovenste zone van het Akens zand ontsloten. Recht tegenover deze groeve is in de berm van de spoorweg-insnijding hetzelfde zand ontsloten.

Opname: 1960 P.J. Felder en W.M. Felder

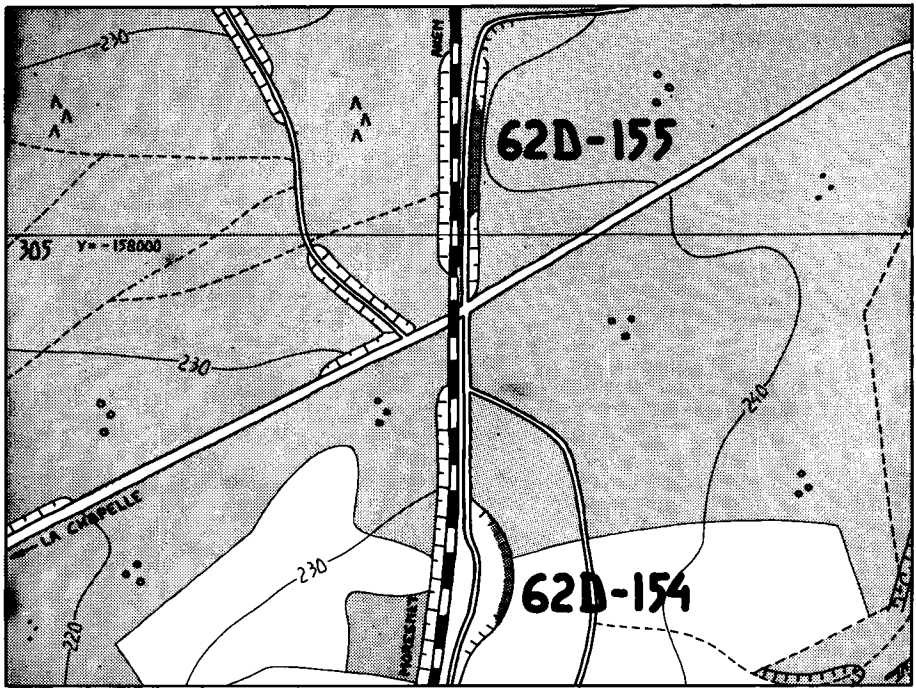
AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-155
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 198/305
COORDINATEN: x= + 43750 y= - 157750
NAAM VAN DE ONTSLUITING: spoorweg-insnijding La Chapelle.
PLAATS : La Chapelle GEMEENTE: Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Spoorweg-insnijding ten U van La Chapelle, even ten N van de verlaten zandgroeve aan deze spoorweg (ontsl. 62D-154).
KAART No 17 op volgende bladzijde.
AARD DER ONTSLUITING: Spoorweg-insnijding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze spoorweg-insnijding is over een lengte van ± 50 m de bovenste zone van het Akens zand ontsloten

Opname: 1960 P.J. Felder en W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000

KAART 17

ONTSLUITING: No 62D-156
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: x= + 44710 y= - 158460
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Spoorweg-insnijding.
PLAATS : Ruhr GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Spoorweg-insnijding bij het gehucht Ruhr ten N van La Calamine (Nieuw-Moresnet).
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: Spoorweg-insnijding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In de berm van deze spoorweg-insnijding is de bovenste zone van het Akens zand op verschillende plaatsen ontsloten. Bij de brug over de spoorweg komt in het overigens onverkitte zand een ± 50 cm dikke zandsteenbank voor. Vermoedelijk hebben we hier te doen met dezelfde bank die in de ontsluiting No.62D-153 ontsloten is en daar meerdere meters dik is.

Opname 1960 P.J. Felder en W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-157
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 199/304
COORDINATEN: x= + 44700 y= - 158330
NAAM VAN DE ONTSLUITING: wegbermen ten N van de spoorweg bij Ruhr.
PLAATS : Ruhr GEMEENTE: Nieuw-Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Wegbermen ten N van de spoorweg bij Ruhr.
KAART No 2
AARD DER ONTSLUITING: wegbermen.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In de omgeving van het hier opgegeven punt is op verschillende plaatsen zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten. Het is niet mogelijk al de hier gelegen kleine ontsluitingen zelfstandig te registreren. In het gedeelte van het Preusbos (Bois de Preuss) gelegen ten noorden van de spoorweg Montzen-Aachen en in het noorden begrensd door de weg La Chapelle-Croix Rouge, is op veel plaatsen de bovenste zone van het Akens ontsloten of slechts bedekt door een dun dek van verplaatst vuursteeneluvium.

Opname: 1962 W.M. Felder en J.H. Willems

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-162
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 194/307
COORDINATEN: x= + 40250 y= - 155860
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Terbruggen.
PLAATS : Terbruggen GEMEENTE: Gemmenich PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Noordelijke wegberm van de weg Sippenaken-Gemmenich, even voorbij het gehucht Terbruggen.
KAART No 15
AARD DER ONTSLUITING: wegberm.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is een gedeelte van de bovenste zone van het Akens zand ontsloten. Het ontsloten profiel bestaat uit wit-gelig kwartszand met enkele dunne (10 - 30 cm) zandsteenbanken.

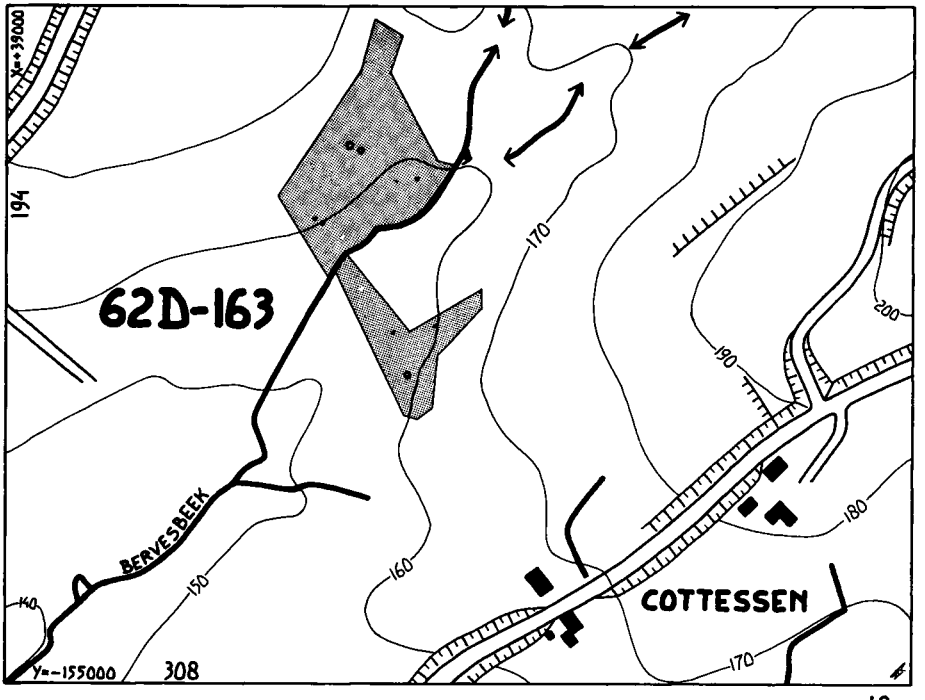
Opname 1962
W.M. Felder, J.H. Willems en J. Meessen

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-163
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 194/308
COORDINATEN: x= + 39210 y= - 154720
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Bervesbeek te Cottessen
PLAATS : Cottessen GEMEENTE: Vaals PROVINCIE: Limburg
LOCATIE : Bervesbeek ten E van de hoeve Bellet te Cottessen.
KAART No 18
AARD DER ONTSLUITING: Beekbedding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In de bedding van deze beek is op verschillende plaatsen de onderste zone van het Akens zand ontsloten. Het ontsloten profiel bestaat voor het grootste gedeelte uit zandige klei.

Opname: W.M. Felder 1961

AANTEKENINGEN:

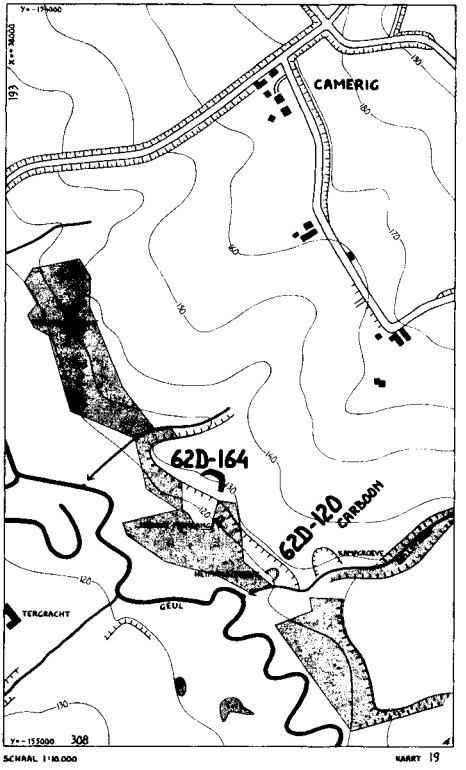

SCHAAL 1:5000 KAART 18

ONTSLUITING: No 62D-164
KAARTBLAD : 62D+G VAK: 193/308
COORDINATEN: x= + 38300 y= - 154650
NAAM VAN DE ONTSLUITING:
PLAATS : Cottessen GEMEENTE: Vaals PROVINCIE: Limburg
LOCATIE : Weiland even ten N-W van de Heimansgroeve te Cottessen.
KAART No 19
AARD DER ONTSLUITING: proefputje.
ONTSLOTEN FORMATIES : onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is met een weinig moeite klei uit de onderste zone van het Akens zand te ontsluiten.

Opname W.M. Felder 1959

AANTEKENINGEN:

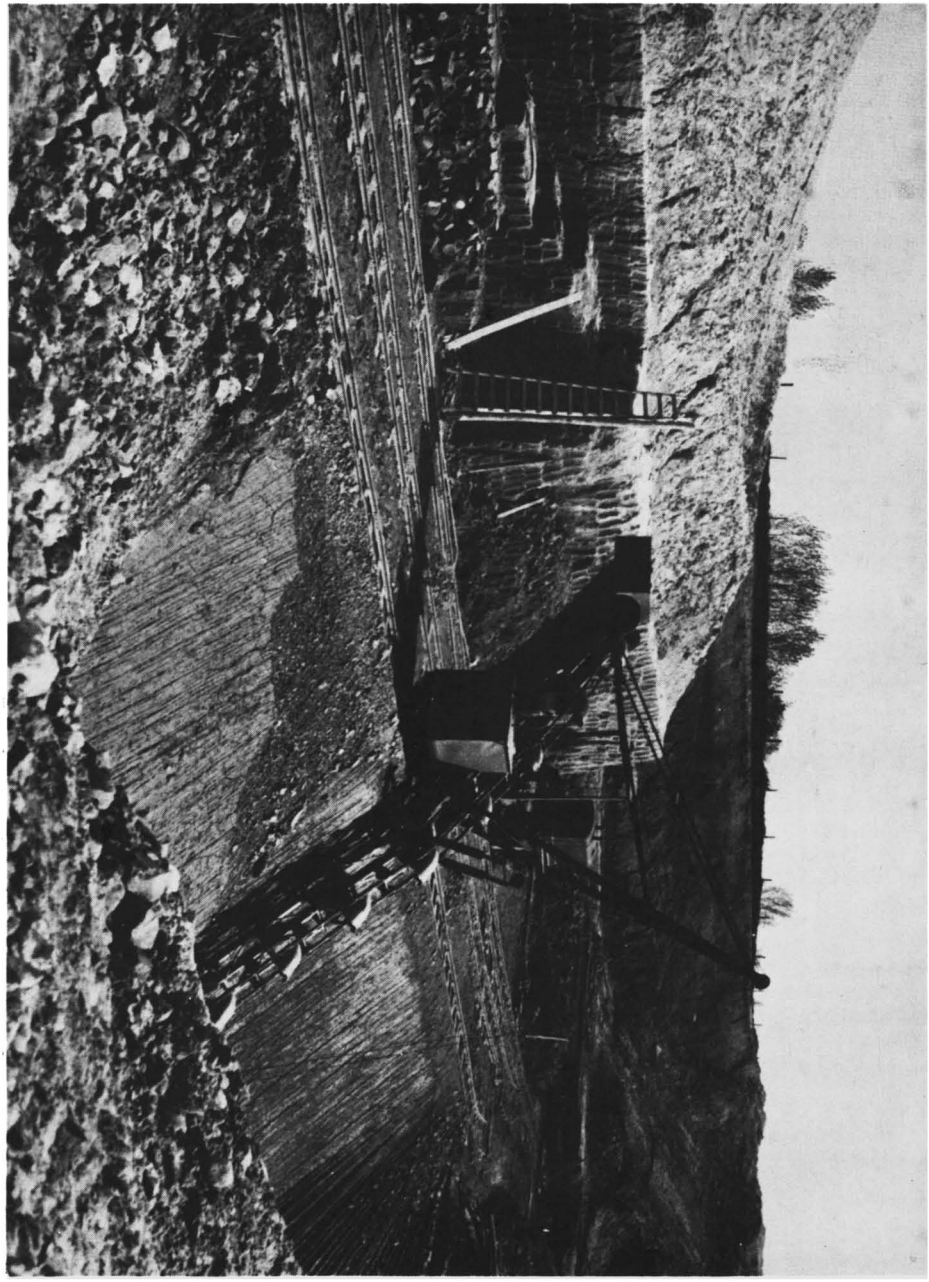
ONTSLUITING: No 62D-165
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 198/304
COORDINATEN: x= + 43390 y= - 158800
NAAM VAN DE ONTSLUITING: wegberm bij Boschhausen
PLAATS : Boschhausen GEMEENTE: Moresnet PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : wegberm aan de weg La Chapelle - La Calamine, even voor het spoorwegviaduct.
KAART No 16
AARD DER ONTSLUITING: wegberm
ONTSLOTEN FORMATIES : onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is met een weinig moeite klei uit de onderste zone van het Akens zand te ontsluiten.

Opname: W.M. Felder 1959

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 62D-171
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 195/303
COORDINATEN: x= + 40780 y= - 159180
NAAM VAN DE ONTSLUITING: kleigroeve Montzen
PLAATS : Montzen-Gare GEMEENTE: Montzen PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Kleigroeve ten N van het station van Montzen.
KAART NO 6
AARD DER ONTSLUITING: kleigroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze groeve is een meer dan 5.00 m dikke kleibank uit de onderste zone van het Akens zand ontsloten. Tot nu toe zijn in deze groeve geen fossielen aangetroffen. (Zie afb. 15)

AANTEKENINGEN:

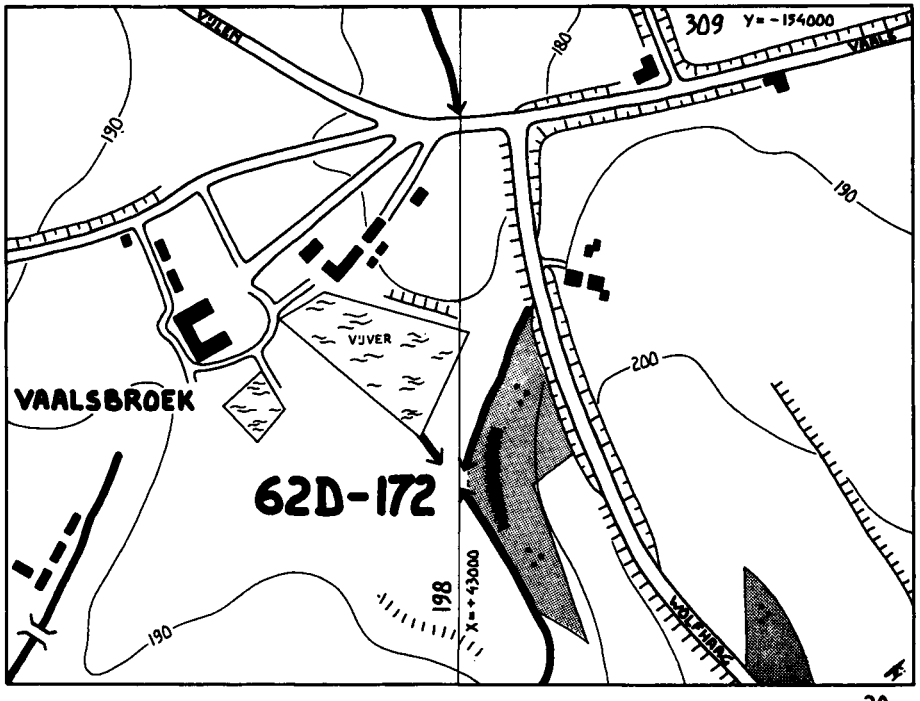

AFB. 15
Ontsluiting No 62D–171. Kleigroeve in de onderste zone van het Akens zand.
Opname: W.M. Felder, mei 1962.

ONTSLUITING: No 62D-172
KAARTBLAD : Vaals 62D+G VAK: 198/308
COORDINATEN: x= + 43040 y= - 154330
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Vaalsbroek
PLAATS : Vaalsbroek GEMEENTE: Vaals PROVINCIE: Limburg
LOCATIE : Graft in het sparrenbosje ten E van het kasteel Vaalsbroek.
KAART NO 20
AARD DER ONTSLUITING: graft.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand en de basis van het Vaalser groenzand.
OPMERKING : In deze graft is op verschillende plaatsen de bovenste zone van het Akens zand ontsloten. Met een weinig moeite is ook de basisconglomeraat van het Vaalser groenzand te ontsluiten.
Het ontsloten Akens zand bestaat uit een wit tot geel kwartszand. Aan de top komen talrijke graafgangen voor die opgevuld zijn met glauconietzand. De basisconglomeraat van het Vaalser groenzand bestaat uit een rond 50 cm dikke laag bruin verweerd glauconietzand met veel rolstenen van kwarts, kwartsiet, zandsteen en andere gesteenten.

Opname: W.M. Felder 1962

AANTEKENINGEN:

AANHANGSEL

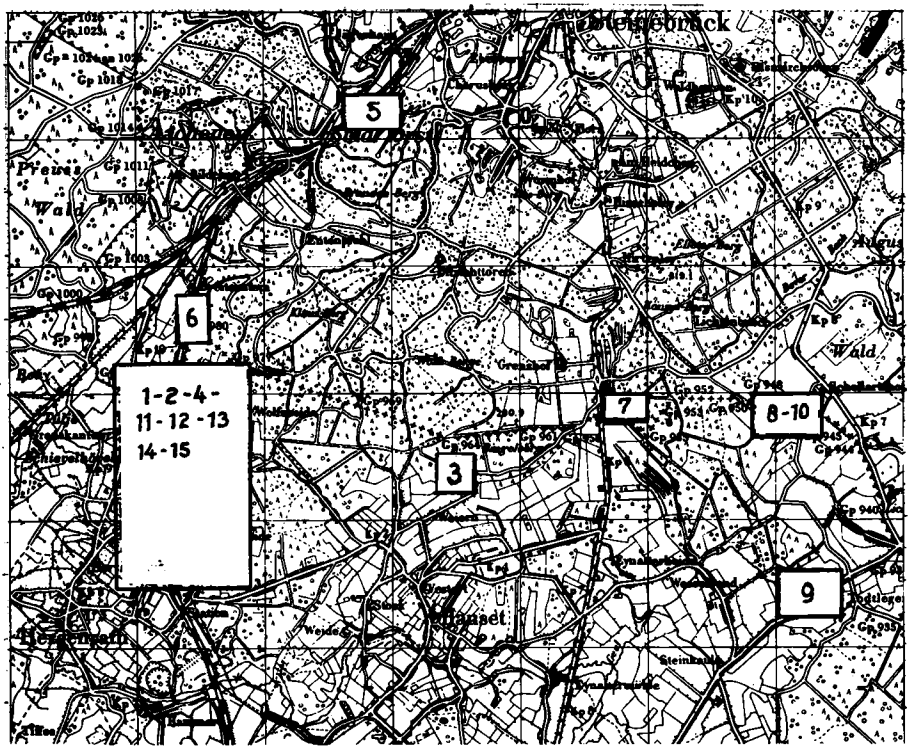
In dit aanhangsel is een aantal bekende ontsluitingen van het Akens zand opgenomen die buiten het kaartgebied der Nederlandse Topografische kaart Schaal 1 : 25.000 gelegen zijn.

Bij deze ontsluitingen is er niet naar gestreeft om alle ontsluitingen op te nemen. Vooral het aangrenzende Duitse gebied is slechts vluchtig onderzocht. Verschillende kleine ontsluitingen ten zuiden van de stad Aken zijn niet opgenomen. Bij de keuze der te vermelden ontsluitingen hebben wij ons beperkt tot de naar ons inziens meest belangrijke.

De gebruiker wordt aangeraden in het veld gebruik te maken van de volgende topografische kaarten:
De Belgische topografische kaart schaal 1 :25.000, de bladen:Gemmenich - Botzelaar No 35/ 5-6 en Henri-Chapelle-Raeren No 43/1-2.
De Nederlandse topografische kaart schaal 1:50.000, de bladen: No 62 Oost, Heerlen en No 62 West, Heerlen.

De Belgische topografische kaarten zijn verkrijgbaar bij het Militair Geografisch Instituut, Kloosterweg 2, Brussel 5.

De Nederlandse topografische kaarten zijn verkrijgbaar bij de Topografische Dienst, Westvest 9, Delft.

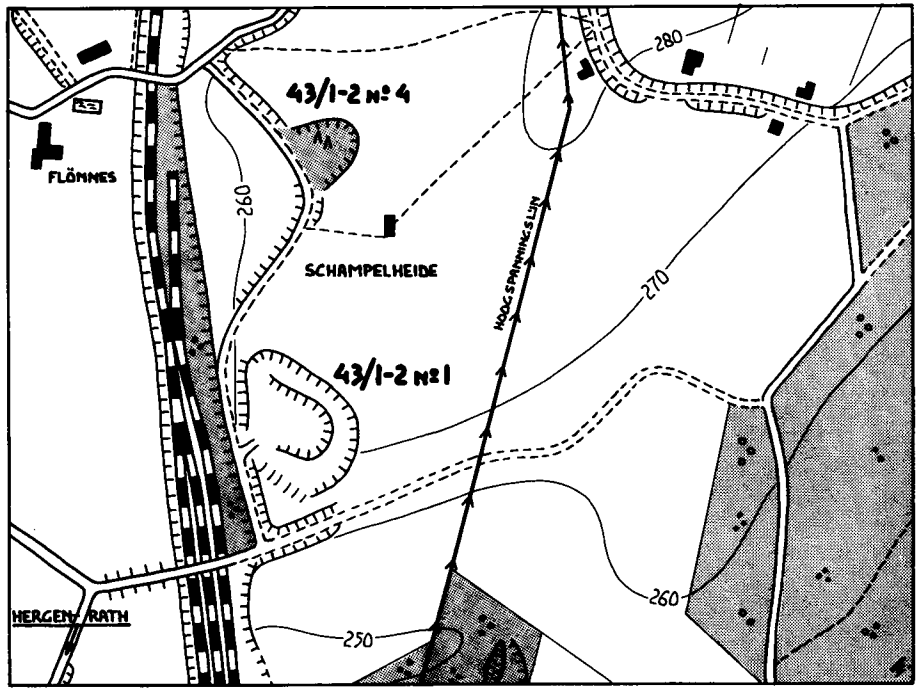
AFB. 16

Overzichtskaart der ontsluitingen die opgenomen zijn in het aanhangsel
De ontsluitingen 43/1-2 No. 16 t/m 20 zijn buiten dit kaartgebied gelegen.

ONTSLUITING: No 43/1-2 No 1
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Schampelheide
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Verlaten zandgroeve aan de rand van de Schampelheide, ten N-E van Hergenrath. Komende vanaf Hergenrath is het vlak achter de spoorweg.
KAART NO 21
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze groeve is een ± 10 m hoog profiel ontsloten. In het zand komen veel onregelmatig gevormde zandconcreties voor. Toen deze groeve in bedrijf was werden hier veel stukken verkiezeld hout gevonden. Niet zeldzaam waren ook gelimonitiseerde coniferentakjes met naalden.
De deklaag bestaat uit een ± 0.30 cm dikke laag verplaatst vuursteeneluvium met verweerde zandconcreties uit het Akens zand. In deze deklaag komen plaatselijk afslagen en kleine werktuigen voor, (microlithen) uit het Mesolithicum en krabbers uit het Neolithicum.

Opname 1962 W.M. Felder en J.H. Willems

AANTEKENINGEN:

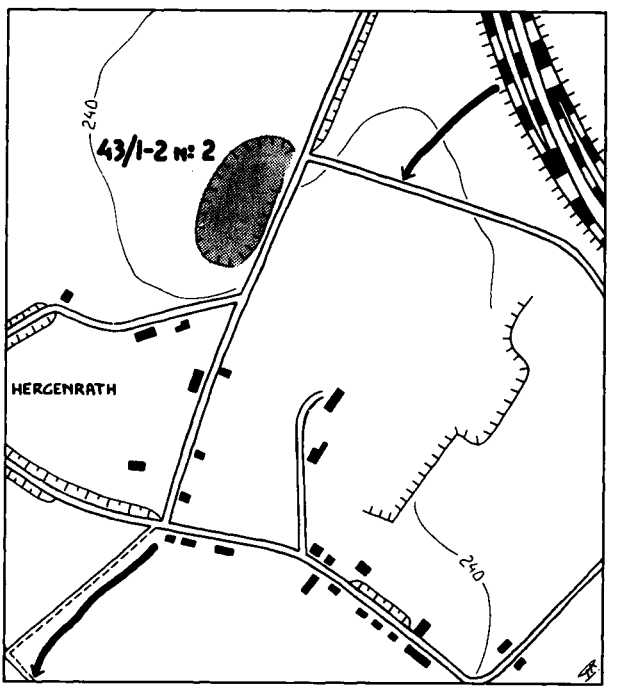
SCHAAL 1:5000

KAART 21

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 2
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: kleigroeve Hergenrath
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Kleigroeve ten N-E van Hergenrath, aan de weg naar de zandgroeve Schampelheide.
KAART NO 22
AARD DER ONTSLUITING: Kleigroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze groeve zijn twee kleibanken ontsloten die gescheiden zijn door een 1 m dikke laag grofkorrelig kwartszand. In de ontsloten klei komen veel pyriet- of markasietconcreties en ingekoold hout voor.

Opname: 1962 W.M. Felder en J.H. Willems

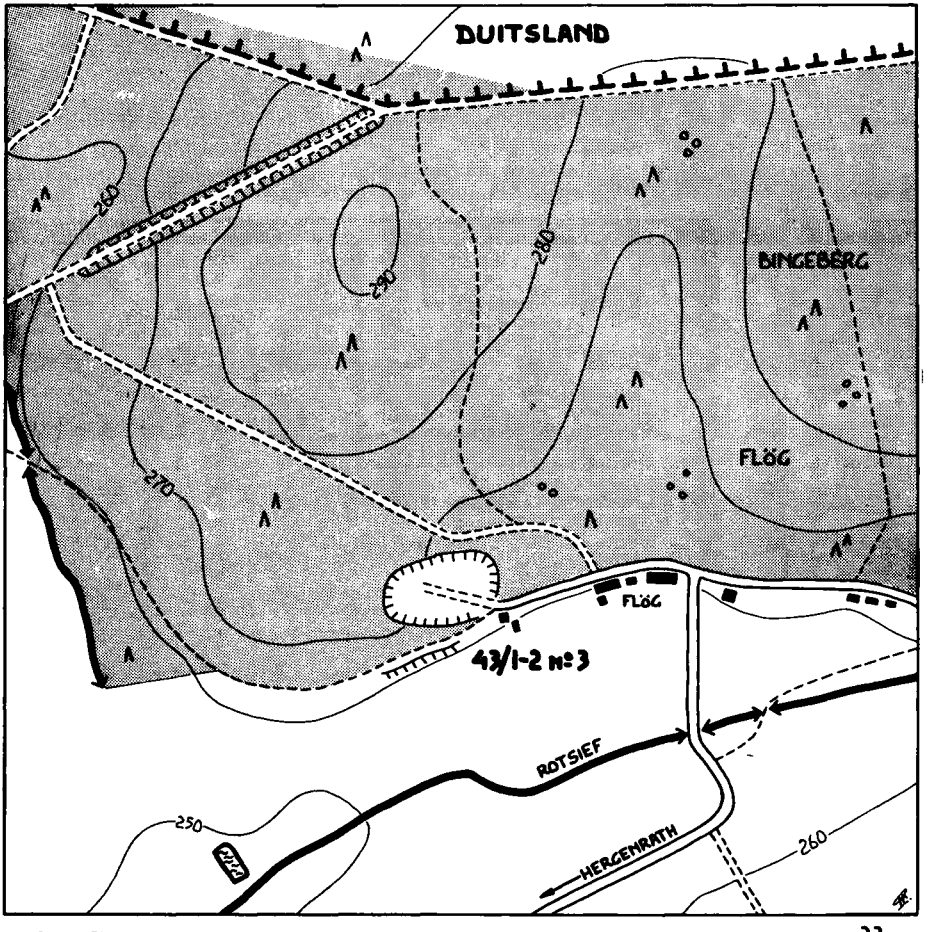
AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 22

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 3
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Flög
PLAATS : Hauset GEMEENTE: Hauset PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zandgroeve ten N van Hauset, bij het gehucht Flög.
KAART NO 23
AARD DER ONTSLUITING: Zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze zandgroeve is een ± 6.00 m hoog profiel ontsloten. In de vloer van de groeve is het zand plaatselijk verkit tot grote zandsteen blokken.

Opname 1960 W.M. Felder

SCHAAL 1:5000 KAART 23

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 4
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Oude zandgroeve Hergenrath
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Oude vervallen zandgroeve aan de rand van de Schampelheide, ten N-E van Hergenrath. Komende vanaf Flönnes is het vlak achter de spoorweg.
KAART NO 28
AARD DER ONTSLUITING: vervallen zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze vervallen zandgroeve is op enkele plaatsen het Akens zand ontsloten.

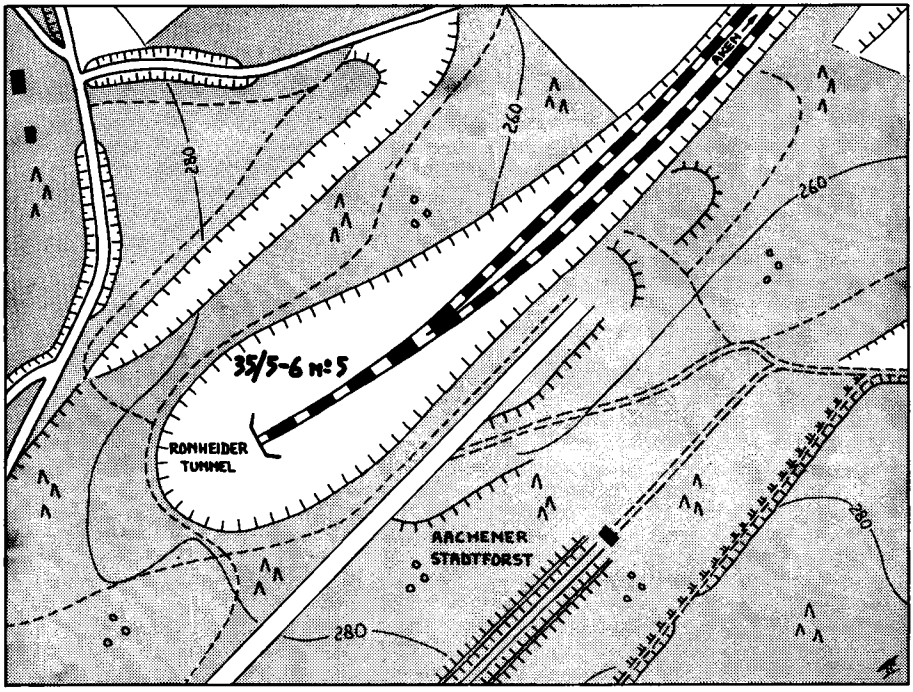
Opname 1960 W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 35/ 5-6 No 5
KAARTBLAD : Gemmenich-Botzelaar 35/ 5-6
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Tunnelingang bij Ronheide.
PLAATS : Ronheide GEMEENTE: Aachen Duitsland.
LOCATIE : Berm van de spoorweg Aachen-Herbesthal bij de ingang van de spoortunnel bij Ronheide.
KAART NO 24
AARD DER ONTSLUITING: spoorweginsnijding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand en de onderste zone van het Vaalser groenzand.
OPMERKING : In deze spoorweginsnijding is op verschillende plaatsen de bovenste zone van het Akens zand en de onderste zone van het Vaalser groenzand ontsloten.
Het Akens zand bestaat uit wit-gelig kwartszand en het Vaalser groenzand uit geel-groen glauconietzand In het hoogste gedeelte van het ontsloten Vaalsergroenzand komen op een bepaald niveau lensvormige verharde banken glauconietzand voor. Op verschillende plaatsen bevatten deze banken slecht bewaarde steenkernen van fossielen.
De grens Akens zand-Vaalser groenzand is niet ontsloten.

Opname 1960 H.Albers,W.M.Felder en J.H.Willems.

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 24

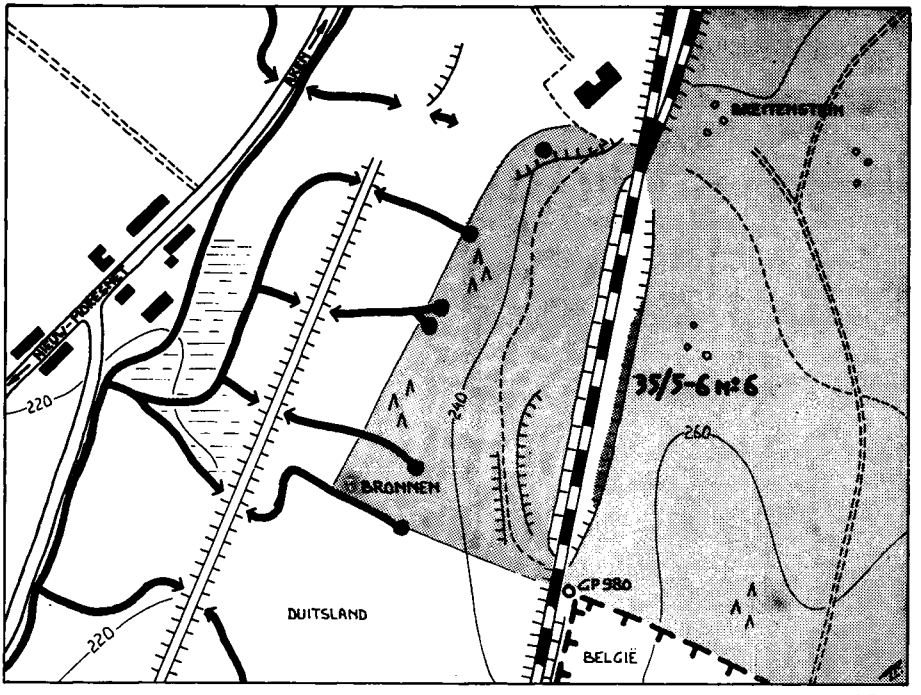
AFB. 17

Vreemd gevormde zandsteen uit de onderste zone van het Akens zand. Gevonden in een kleigroeve bij Lichtenbusch. (zie de beschrijving van ontsl. No. 43/1-2 No. 9)
Dit exemplaar is gelegen in een tuin bij Flög, even voor de ontsluiting 43/1-2 No. 3.
Opname: W.M. Felder, augustus 1962.

ONTSLUITING: No 35/5-6 No 6
KAARTBLAD : Gemmenich - Botzelaar
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Spoorweg-insnijding bij Breitenstein.
PLAATS : Bildchen GEMEENTE Aachen Duitsland.
LOCATIE : Spoorweg-insnijding bij Breitenstein, Bildchen
KAART NO 25
AARD DER ONTSLUITING: spoorweg-insnijding.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is wit-gelig kwartszand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname 1961 W.M.Felder

AANTEKENINGEN:

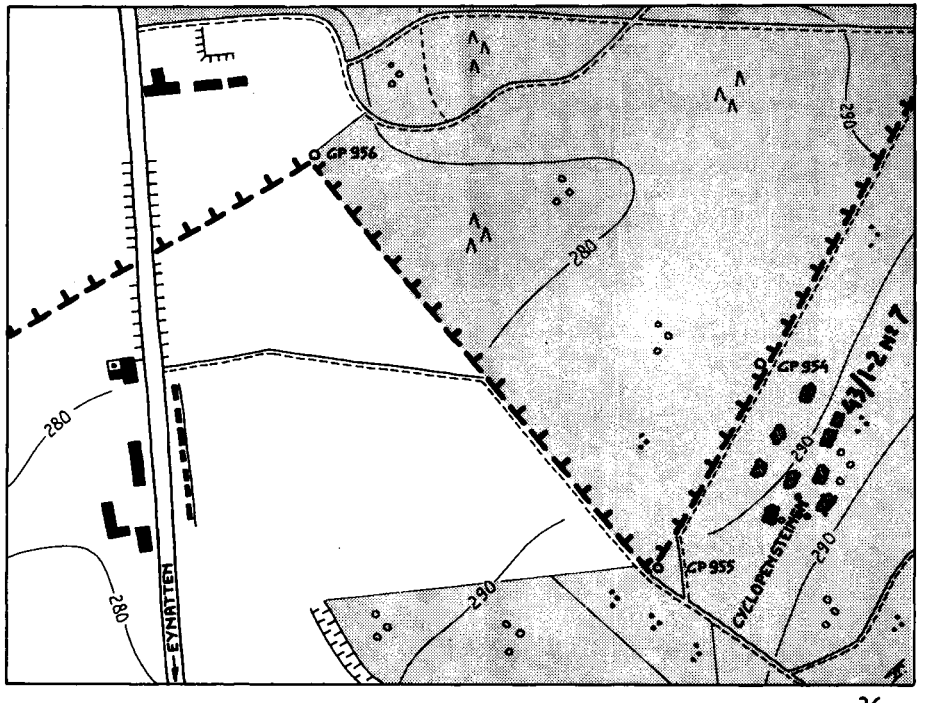
SCHAAL 1:5000

KAART 25

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 7
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Cyclopensteinen
PLAATS : Köpfchen GEMEENTE Aachen Duitsland
LOCATIE : Ten E van de grensovergang Köpfchen in het Augustiner Wald.
KAART NO 26
AARD DER ONTSLUITING: verspreid liggende zandsteenblokken.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is een groot aantal geïsoleerde zandsteenblokken uit de bovenste zone van het Akens zand gelegen.

Opname juni 1962, W.M.Felder en J.H.Willems

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 26

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 8
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: zandgroeve Hebscheiderheide
PLAATS : Hebscheiderheide GEMEENTE: Eynatten PROVINCIE:Luik
LOCATIE : Oostelijk van de weg naar de hoeve Schellartshof komende vanaf de Hebscheiderheide.
KAART NO 27
AARD DER ONTSLUITING: zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze groeve is ± 7.00 m geel-wit kwartszand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.
Tijdens de opname was deze groeve volop in bedrijf en werd het zand met groot materiaal afgegraven.

Opname aug. 1962 W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 9
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: kleigroeve Hebscheiderheide
PLAATS : Hebscheiderheide GEMEENTE: Eynatten PROVINCIE: Luik.
LOCATIE : Noordelijk van de weg Eynatten-Lichtenbusch, aan de Geul.
KAART NO 27
AARD DER ONTSLUITING: verlaten kleigroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Onderste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze groeve is nog op enkele plaatsen een weinig klei ontsloten. In deze groeve heeft men een groot aantal vreemd gevormde stenen gevonden (afb.). Waaraan deze vreemde vormen toe te schrijven zijn is mij niet bekend. In de streek tussen Hergenrath en Lichtenbusch heeft men deze stenen veel gebruikt voor versiering van tuinen en parken. In Hergenrath zijn meerdere exemplaren gelegen in een tuin tegenover het station. Bij Flög, aan de weg naar ontsluiting 43/1-2 No 3, liggen in de tuin van het laatste huis voor de zandgroeve meerdere zeer mooie exemplaren. Het afgebeelde exemplaar is in deze tuin gelegen.
Ook in de groeve komt nog wel eens een exemplaar te voorschijn.

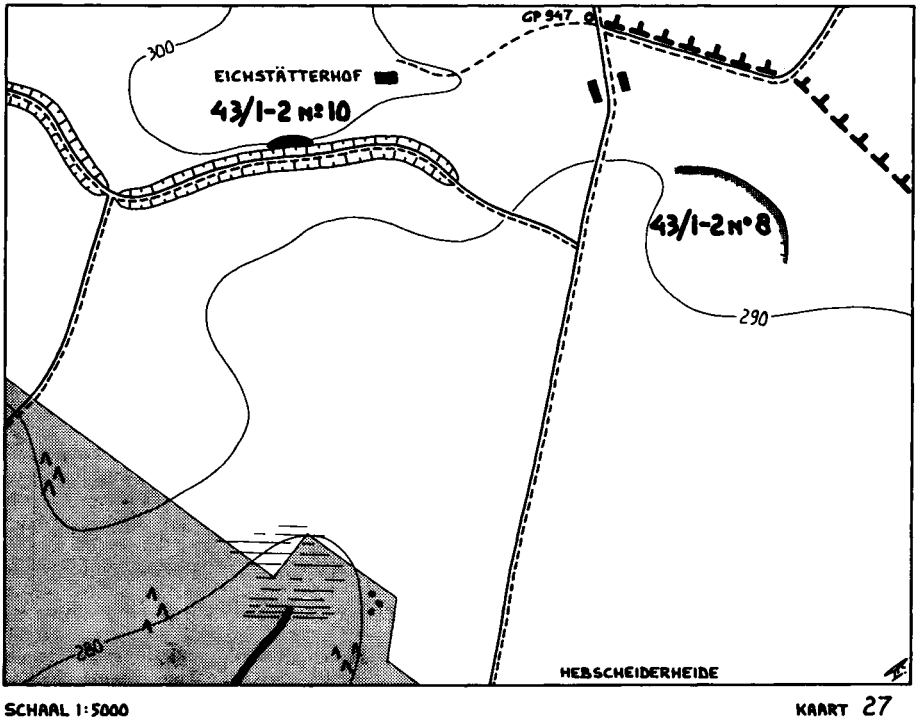
Opname aug. 1962 W.M. Felder

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 10
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: oude zandgroeve Hebscheiderheide
PLAATS : Hebscheiderheide GEMEENTE: Eynatten PROVINCIE: Luik.
LOCATIE : Noordelijk van de holle weg ten S-W van de Schellarts hof.
KAART NO 27
AARD DER ONTSLUITING: Kleine vervallen zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten groeve is een weinig geel-wit kwartszand ontsloten.

Opname aug. 1962 W.M.Felder

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000 KAART 27

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 11
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING:
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Verlaten zandgroeve in de berm van een holle weg bij de Schampelheide.
KAART NO 28
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten groeve is nog een weinig zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname aug. 1962 W.M.Felder,H.Sipman en F.Bodelier

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 12
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Wegberm bij het gehucht Heide.
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Wegberm van een holle weg bij het gehucht Heide.
KAART NO 28
AARD DER ONTSLUITING: wegberm
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Op deze plaats is in de berm van de weg een weinig zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten

Opname aug. 1962 W.M.Felder,H.Sipman en F.Bodelier

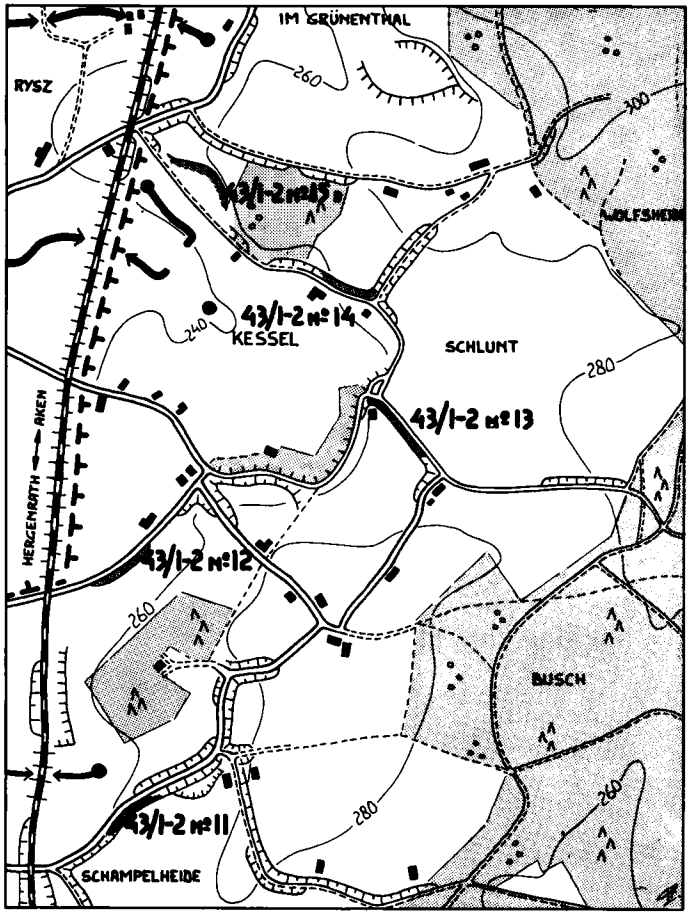
AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 13
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Kessel
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zandgroeve bij een wegsplitsing tussen Kessel en Schlunt bij Hergenrath.
KAART NO 28
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is met een weinig moeite het zand uit de bovenste zone van het Akens zand te ontsluiten.

Opname aug. 1962 W.M.Felder,H.Sipman en F.Bodelier

AANTEKENINGEN:

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1: 10.000

KAART 28

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 14
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Wegberm ten noorden van Kessel.
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Wegberm van een holle weg ten N. van het gehucht Kessel.
KAART NO. 28
AARD DER ONTSLUITING: wegberm
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In de berm van deze weg is op verschillende plaatsen zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.Op enkele plaatsen is het zand tot zandsteen verkit. Losse blokken van deze zandsteen liggen op verschillende plaatsen in het rond.

Opname aug. 1962 W.M.Felder,H.Sipman en F.Bodelier

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 15
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Rysz.
PLAATS : Hergenrath GEMEENTE: Hergenrath PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Zandgroeve ten N van een holle weg bij het gehucht Rysz, even ten E van de spoorwegovergang.
KAART NO 28
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten groeve is een ± 3.00 m hoog profiel zand ontsloten.

Opname aug. 1962 W.M.Felder,H.Sipman en F.Bodelier

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 16
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Johberg 1
PLAATS : Johberg GEMEENTE: Walhorn PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Ten oosten van de weg Johberg-Walhornerheide, aan de rand van het Johbergerbos.
KAART NO 29
AARD DER ONTSLUITING: zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : Deze groeve is in de zomer 1962 aangelegd en was tijdens de opname in vol bedrijf.Het zand wordt gebruikt voor een in aanleg zijnde autoweg in de nabijheid.

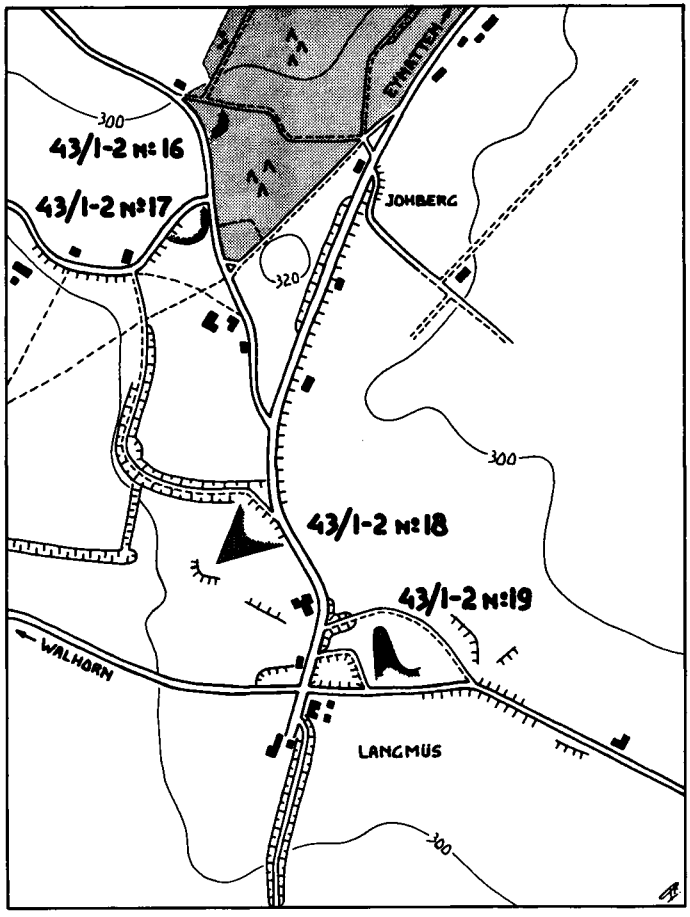
Opname aug. 1962 W.M.Felder,F.Bodelier en H.Sipman

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 17
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Johberg II
PLAATS : Johberg GEMEENTE: Walhorn PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Ten W. van de weg Johberg-Walhornerheide, aan de rand van het Johbergerbos.
KAART NO 29
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve.
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze reeds meerdere jaren verlaten zandgroeve is op verschillende plaatsen het zand uit de bovenste zone van het Akens zand ontsloten.

Opname aug. 1962 W.M.Felder,F.Bodelier en H.Sipman

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 18
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Langmüs II
PLAATS : Langmüs GEMEENTE: Walhorn PROVINVIE: Luik B.
LOCATIE : Ten W. van de weg Langmüs-Johberg, even voor de wegsplitsing Johberg-Walhornerheide.
KAART NO 29
AARD DER ONTSLUITING: zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : Bovenste zone van het Akenszand.
OPMERKING : In de zuidelijke wand van deze groeve was in augustus 1962 een storing ontsloten (zie afb. 19)
In de noordelijke wand zijn verschillende lensvormige zandconcreties ontsloten waarin wel eens verkiezeld hout aangetroffen wordt.

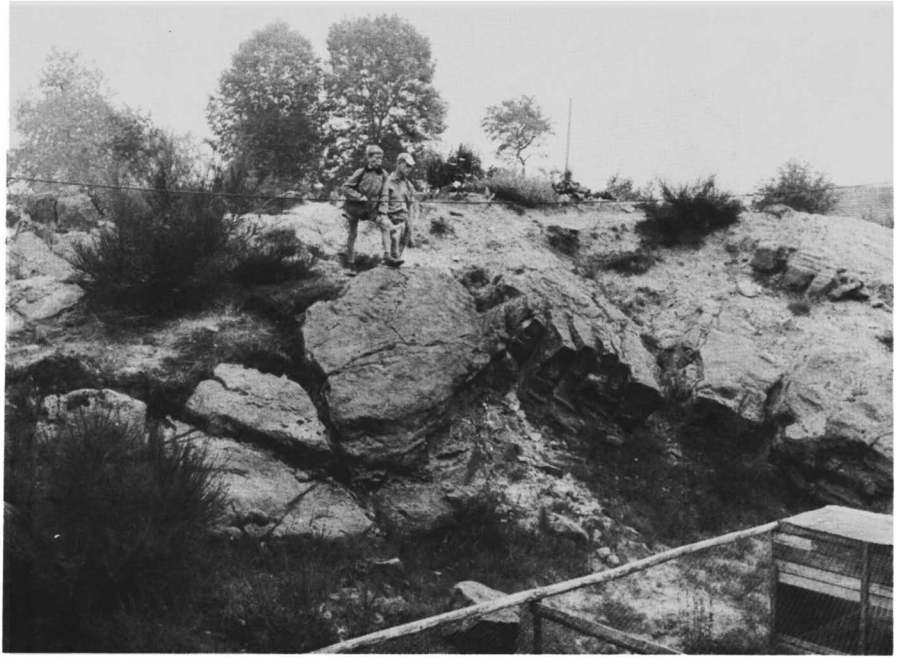
Opname aug. 1962 W.M.Felder,F.Bodelier en H.Sipman

AANTEKENINGEN:

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 19
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Langmüs I
PLAATS : Langmüs GEMEENTE: Walhorn PROVINCIE: Luik B.
LOCATIE : Bij Langmüs, de wegsplitsing Walhorn-Eupenerstrasse en Langmüs - Johberg.
KAART NO 29
AARD DER ONTSLUITING: zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand
OPMERKING : In deze groeve wordt zeldzaam verkiezeld hout aangetroffen. Bij de ingang van de groeve zijn verschillende grote zandsteenblokken gelegen die men in het eerste gedeelte van de groeve in het zand heeft aangetroffen. (Zie afb. 18).

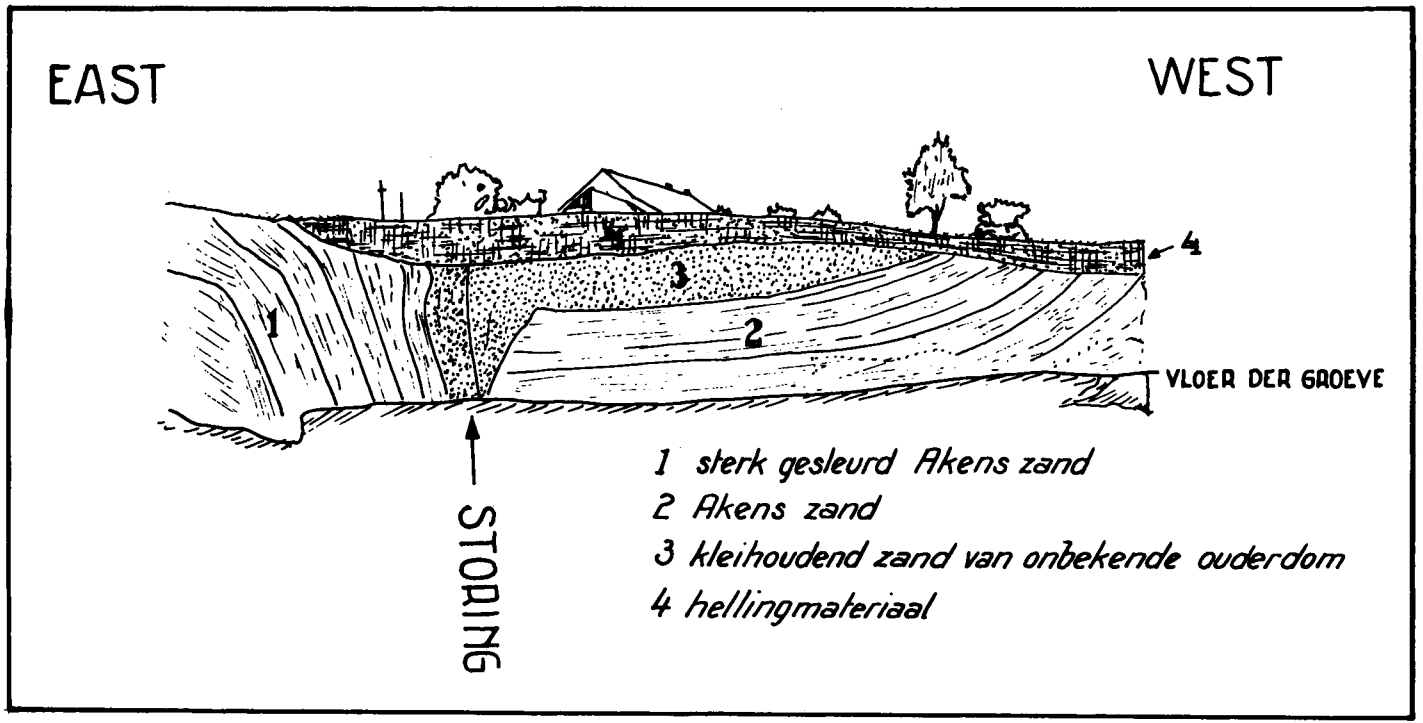
Opname aug. 1962 W.M.Felder,F.Bodelier en H.Sipman .

AANTEKENINGEN:

AFB. 18

Tot zandsteen verkit zand uit de bovenste zone van het Akens zand in een groeve bij Jhoberg.
Opname W.M. Felder - augustus 1962.

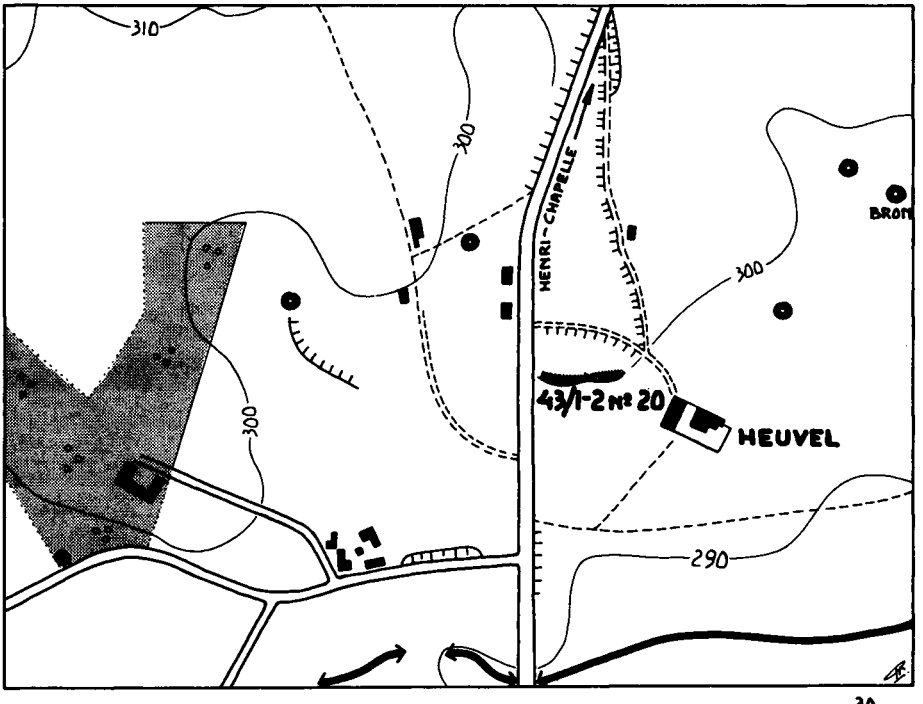
AFB. 19

Profiel van de zuidwand der zandgroeve Langmüs II bij Walhorn, ontsl. No. 43/1-2 No. 18. Tekening naar foto's opgenomen in augustus 1962.

ONTSLUITING: No 43/ 1-2 No 20
KAARTBLAD : Henri-Chapelle-Raeren
NAAM VAN DE ONTSLUITING: Zandgroeve Heuvel
PLAATS : Hoeve Heuvel GEMEENTE: Henri-Chapelle PROVINCIE:Luik
LOCATIE : Ten E. van de weg Henri-Chapelle-Heuvel, even voor de hoeve Heuvel.
KAART NO 30
AARD DER ONTSLUITING: verlaten zandgroeve
ONTSLOTEN FORMATIES : bovenste zone van het Akens zand.
OPMERKING : In deze verlaten zandgroeve is nog een weinig zand ontsloten.

Opname, W.M.Felder, zomer 1960

AANTEKENINGEN:

SCHAAL 1:5000

KAART 30

ESSMANN UTRECHT

Steenweg 8 Zadelstraat 21

Nederland's Grootste Speciaalzaak

Unieke collectie ruwe mineralen en edelstenen van de meest bekende tot de meest uitzonderlijke. Ook edelstenen colliers o.a. Malachiet-Toermalijn-vele Agaten Rose Kwarts, Citrien, uitsluitend in topkwaliteiten

Voor de schooljeugd stukjes edelsteen van 0,50 tot 2,50

Bezoekt vrijblijvend onze speciale afdeling.

Etui met 30 edelstenen met volledige beschrijving slechts 9.50

CHRIST u STOLTE

Fabrikant van leermiddelen

M I N E R A L E N

Aankoop Verkoop

FRANKFURT am MAIN Odenwaldstr, 2a DUITSLAND

GERDA LEYSER (lid N.G.V.)

Mainzerstrasse 66 Idar-Oberstein 2

GOUDEN RINGEN met echte stenen vanaf DM 16.50

asbakjes - kettingen - broches - hangers
armbanden - gegraveerde figuren
alsook allerlei andere artikelen van echte stenen vervaardigd, zoals die door de Idar Obersteiner sierradenindustrie worden geslepen,

zijn bij ons voorradig.

Bezoekt U ons eens op een tocht naar Duitsland. Wij tonen U gaarne zonder enige verplichting onze uitgebreide collecties.

A. van der Meer-Kampen

Broederweg 9 bij Broederpoort Tel. 3274

gesteenten - ertsen - mineralen
edel- en half edelstenen - fossielen
schelpen - koralen.

ZEER RUIME KEUZE

Leden N.G.V. 10% korting op vertoon lidmaatschapskaart